

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. május 10.

bb. 1. alig több mint félezer hallgató - ezer állás

i/te/lk/sr/il/cz

1967. május 11.

az új gazdasági mechanizmusban a vállalatok egyre több közgazdász-szakembert kívánnak foglalkoztatni. így érthető az érdeklődés a marx károly közgazdaságtudományi egyetemről idén kikerülő fiatal diplomások iránt: 555 végzős hallgató ezer állás között válogathat. az igénylők között van a tanácsi szervek osztálya, amely 60 fiatal közgazdászra jelentette be igényét, a kohó- és gépipari minisztérium mintegy 90, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi 50-60, a külkereskedelmi 50, a pénzügy 40-50, a közlekedés- és postaiügyi 40-50, a belkereskedelmi minisztérium pedig 45 álláshelyet kínál fel a fiatal diplomásoknak. különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg a pénzügyi, tervmatematikai, ipari és tanár-szakos hallgatók iránt, az igény itt háromszorosa a végzősökének. a vállalatok megnövekedett önállósága az export-import területen fokozta a külkereskedelmi szakosok iránti érdeklődést is.

a nemzetközi szakos végzős hallgatóknak egy része a külügyminisztériumban helyezkedik el, többen - az előző évekhez hasonlóan - a rádióhoz és televízióhoz, a pénzügyminisztériumba és egyes ipari tárcákhoz kerülnek. örvendetes, hogy az idén az elméleti közgazdasági és tervezési szak végzős hallgatói iránt is nagyobb a kereslet, különböző intézmények és vállalatok jelentettek be igényt fiatal közgazdászokra.

az állások elosztása a szaktárcák által benyújtott igényeknek megfelelően történik. a jövő esztendőben már nem lesznek kötelezően jóváhagyott keretszámok, az elosztásból kiiktatják a szaktárcákat, s a vállalatok közvetlenül az egyetemeknek jelentik be igényüket. /mti/

--

-1-

le

bb. 2. jól bevált a korszerű szülészeti technika

1/ms/gg/sr/1l/cz

1967.május 11.

a salgótarjáni kórházban használták 12 évvel ezelőtt hazánkban elsőnek a korszerű szülészeti technika új eszközét, a fogót helyettesítő vákuum ex-traktort, amely a gyermek koponyáját kímélve, szívó hatással segíti elő az újszülött világra jövetelét. a kórház szülészeti osztályának és a budapesti orvostudományi egyetem 1. számú gyermekklinikájának munkatársai most száz olyan 6-9 éves gyermeket vizsgáltak meg, aki vákuumos műtéttel született. a megvizsgált gyermekek magasága és testsúlya kivétel nélkül a normális határok között volt. a műtéttel összefüggésbe hozható koponya, vagy egyéb sérülést egyiknél sem találtak, hasonlóképpen lényeges belgyógyászati elváltozás sem fordult elő. ideggyógyászati szempontból a vizsgálat 96 százalékban negatív eredményt hozott, és mindössze egy gyermek /1 százalék/ volt neurológiailag súlyos állapotban, erős szellemi visszamaradással és mozgászavarral, valamint különböző góc-elváltozásokkal. három másik gyermeknél csak szakkvizsgálattal lehetett felderíteni enyhén kóros elváltozást, a gyerekek egyébként tünet- és panaszmentesek voltak. az elektroencefalográf is mindössze két esetben adott határozottan pozitív leletet, 71 százalékban teljesen negatív volt az eredmény, 27 százalékban pedig enyhe elváltozást mutatott ki, amelyek azonban klinikailag, neurológiai szempontból semmiféle tünettől nem jártak.

ezek az eredmények összehasonlítva a szakirodalomban az ugynevezett fogóműtétekről közölt adatokkal, erősen a vákuum extrakció javára billentik a mérleget. fogóműtéteknél ugyanis 11-35 százalék között mutattak ki klinikailag észlelt károsodást, szemben az előbb említett 1-2 százalékkal. a tartós ex-trakció, tehát a hosszabb időn át alkalmazott vákuumos húzás lényegesen növeli a károsodás lehetőségét, ezért az utóbbi időben már el is hagyták a beavatkozásnak ezt a módját. /mti/

-. -

-2-

le

bb. 3. csónakázótó, kempingtanya a felsőtárkányi sziklaforrásnál

a/vid/kz/sk/ká/1l/La

1967.május 11.

rendezik a festői szépségű felsőtárkányi sziklaforrás környékét. csónakázótavat, körülötte pedig kempingtanyát alakítanak ki, s korszerű vendéglőt nyitnak. fokozottan az idegenforgalom szolgálatába állítják a heves megye más vidékein lévő földművelésszövetkezeti vendéglátóipari egységeket is. a legforgalmasabb szövetkezeti vendéglők bizonyos ételekre specializálják magukat. hatvanban fácánt, horton gombát, nagyrédén májat, kápolnán nyulat, kerecsenden malacpecsenyét, gzihalmon galambot, felsőtárkányban pisztrángot, parádon pedig csirkét rendelhet a vendég. a nyári idényben a híres Galvus-vizből táplálkozó bükkszéki strand környékén is megnyílik egy szövetkezeti vendéglő. /mti/

-. -

bb. 4. szekrényágy kisméretű szobákba

vid/szf/tné/ká/1l/La

1967.május 11.

máris nagy az érdeklődés a tatal falpari ktsz új terméke, a szekrényágy iránt. a tetszetős formájú, modern bútordarab a kisméretű szobákban. különösen praktikus. mindössze 190 centiméter hosszú, 106 centiméter magas. nappalra a szekrénybe csukható az egyszemélyes fekhely.

az új szekrényágyat a harmadik negyedévben hozzák forgalomba. ára 1900 forint körül lesz. /mti/

-. -

-3-

le

bb. 5. magyar színházi szakemberek Lengyelországban

1/pr/tr/sr/11/cz

1967. május 11.

a magyar-Lengyel kulturális egyezmény ezévi munkaterv alapján több magyar színházi szakember utazott a napokban a lengyel népköztársaságba. köpeczi bócz istván és jános lajos, a madách színház diszlettervezője és székely lászló, a szegedi nemzeti színház diszlettervezője a lengyel színpadtervezést tanulmányozzák. ugyancsak a lengyel népköztársaságban tartózkodik barlay gusztáv, a magyar rádió főrendezője, továbbá kemény henrik bábművész, a budapesti állami bábszínház együttesének tagja, aki a lengyel színházművészeti szövetség meghívására részt vesz a bialystoki lengyel bábművészeti fesztiválon./mti/

--

bb. 6. magas szintű, szórakoztató nyelvgyakorlás a fővárosi művelődési ház idegennyelvű klubjaiban

1/ae/gk/sr/11/cz

1967. május 11.

már több, mint száz állandó tagja van a fővárosi művelődési ház idegennyelvű klubjainak. a második éve működő intézmény hézagpótló szerepet tölt be a népművelés területén: magas szintű társalgási lehetőséget biztosít mindazoknak, akik orosz, francia, angol, német nyelvtudásukat elmélyíteni akarják. az egyes nyelvcsoporthoz hetenként kétszer tartanak összejevetelt s ezek igen népszerűek: a nyelvgyakorlás mellett alkalmat adnak a legkülönbözőbb foglalkozású, életkorú látogatóknak a társas szórakozásra. a szerdai összejeveteleken mindegyik nyelvcsoporthoz szakemberek tartanak konzultációval egybekötött, filmekkel és hangfelvételekkel illusztrált ismeretterjesztő előadásokat az illető nyelvterület országainak életéről, és alkalmanként idegennyelvű játékfilmeket is vetítenek. a szombat délutáni találkozó szórakoztató jellegűek: tréfás fejtörő játékok, közérdekű kérdések megvitatása, könyv- és folyóiratismertetések és táncmulatságok teszik hangulatossá az összejeveteleket. a találkozón lehetőség van arra is, hogy a klubtagok élménybeszámolókkal, versmondással, énekkel fejlesszék előadói készségüket./mti/

--

-4-

le

bb. 7. az októberi forradalom útja - a magyar munkásmozgalmi múzeum nagyszabású kiállítása

1 ol/gk-lm sr

1967. május 11.

nagyszabású kiállítással ünnepli a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját a magyar munkásmozgalmi múzeum. a november első hetében a múcsarnokban 1200 négyzetméternyi területen nyíló tárlat forgatókönyve már elkészült. a szocialista forradalom győzelmes útját bemutató kiállítás témája - a tervek szerint - három fő gondolatkört ölel fel: a forradalom menete és közvetlen hatása; a szovjetunió, a szocialista világrendszer szerepe az emberiség mai életében; és végül a forradalom hatása Magyarországon; a szovjet-magyar kapcsolatok alakulása. a rendezők a lényegre koncentrálnak, könnyen áttekinthető, a legmodernebb technikai eszközöket és képzőművészeti alkotásokat komplex módon alkalmazó kiállítást terveztek, amely tudományosan megalapozott oktató-nevelő célú mondanivalóját érdekesen, élményt adóan fejezi ki.

a szocialista forradalom történeti útját a múcsarnok középső frontjának négy nagytermében mutatják be. az első teremben a tudományos szocializmus kialakulásától kezdve röviden vázolják az előzményeket, érzékeltetve, hogy az októberi forradalom része, betetőzése a nemzetközi munkásmozgalom egész addigi fejlődésének. a terem közepén mutatják be a forradalom menetét, az itt alkalmazott eszközök méreteikkel és látványosságukkal uralják a termet.

a második teremben a szovjethatalom megerősödését, a külföldi katonai intervenciót, a polgárháború időszakát szemléltetik. bemutatják a forradalom nemzetközi hatását, benne a magyar tanácsköztársaságot. részben fő eseményeknél, részben külön fejezetként szerepeltetik a polgárháborúban részt vett magyar internacionalistákat. a harmadik teremben tervezik bemutatni a szovjetunió 1920-1945 közötti fejlődését: a népgazdaság helyreállítását, a szocialista iparosítást, a mezőgazdaság átszervezését, a kulturális forradalmat, a szovjetunió harcát a békéért a két világháború között, a nagy honvédő háborút. itt is kitérnek a magyar összefüggésekre, a szovjetunió fellépésére a fehérterror idején a magyar forradalmárok megmentése érdekében, törekvéseit a két állam közötti viszony rendezésére, a magyar kommunisták kiállítását a szovjetunió mellett, valamint a szovjetunió felszabadító szerepét a második világháború idején.

/folyt.köv./

8.20/lm

- 5 -

hka

bb 7 ./ az októberi...1. folyt./-lm

végül a negyedik teremben a szocialista világrendszernek 1945-től napjainkig megtett utját mutatják be, a szovjetunió ujjaépítő munkáját a fasiszták elleni háború után, a népi demokráciák létrejöttét a gyarmati sorból felszabadult fiatal államok jelentőségét és a kapitalista országok forradalmi munkásmozgalmát. a kiállító terem a szovjetunió és a népi demokráciák gazdasági együttműködését sokoldalúan ábrázoló nagyméretű térképmakett, továbbá az építést szimbolizáló fémszerkezet-kompozíció és egy óriási világtérkép uralja majd, mintegy összefoglalva a kiállítás fő mondanivalóját: korunk fő tartalma a nagy októberi szocialista forradalommal megkezdődött átmenet a kapitalizmusból a szocializmusba. a kiállításon külön sulyal érvényesül hazai fejlődésünk bemutatása, mind a népi demokratikus forradalmakat, mind pedig a szocialista világrendszer jelenlegi helyzetét ábrázoló részekben.

a téma jellegéből adódik, hogy a kiállításon a képanyag dominál. számtalan diapozitív, fénykép, vetített kép, de jelentős számban alkalmaznak maketteket, automatikus berendezéseket, történelmi vonatkozású eredeti vagy másolt tárgyi emlékeket, dokumentumot. fegyverek, használati tárgyak, zászlók, plakátok sorakoznak majd a tárolóban és a falakon, közöttük olyan emlékek is, amelyeket majd szovjet muzeumok bocsátanak a kiállítók rendelkezésére. a képzőművészeti alkotások közül főleg szobrokat mutatnak be, de kiállítanak festményeket is.

a történelmi kiállítás mellé a műcsarnok dózsa gyöngy ut felőli oldalsó teremében két kiegészítő kiállítás csatlakozik majd: a forradalmi tematikájú bélyegkiállítás - az évfordulóra kiadott bélyegek elsőnapos bélyegzésével - és egy könyvkiállítás, a kiadói főigazgatóságnak az ugyancsak az 50. évfordulóval összefüggő, a szovjetunióban is bemutatásra kerülő kiállítása. a képzőművészeti alkotások zömét is ezekben a termekben állítják ki. tervezik, hogy a kiállítótermekben klasszikus művekből, forradalmi indulókból mérsékelt hangerejű zenei összeállítást is adnak és az előcsarnokból nyíló kamarateremben folytatólagosan 20-30 perces dokumentumfilmet vetítenek./mti/

..

8.40/szb

-6-

hha

bb 8. szigoruan ellenörzik a tüzelőanyagszállítást - az orgazdákra is sulyos büntetés vár

i fe/j szb sr

1967. május 11.

budapesten több mint egy hónapja, hogy megkezdtek a tüzelőanyagok házhoz szállítását, s mintegy 1,5 millió tonna tüzelőszert visznek a fogyasztókhoz. a belkereskedelmi szállítási vállalat felkészült a munka lebonyolítására. a szállítással kapcsolatban az elmúlt években számos visszaélés történt. a jelenlegi tapasztalatokról nyilatkoztak a budapesti rendőrfőkapitányság illetékesei.

- a visszaélések megakadályozására az elmúlt években a vállalat illetékesivel közös határozott intézkedéseket és szigorú ellenörzést alkalmazunk. a szállítómunkásokból az eltelt időben törzsgárda alakult. a gazdasági vezetők, a becsületes dolgozók közös erőfeszítése - a következetes ellenörzés - eredményre vezetett. negatív jelenségek ma már csak elszórtan fordulnak elő.

- a vállalat ellenörző apparátusa és rendőri szerveink a megelőzés és leleplezés érdekében alkalmazott közös intézkedések jelenleg is találkoznak a korábban tapasztalt „módszerekkel”. legáltalánosabb a hamis mérlegetelés, melynek legkülönbözőbb módját találták ki a bűncselekményeket elkövető lenordók. figyelmünk tehát erre irányul, s hol itt, hol ott bukkanunk fel és végzünk rajtaütés szerű szurópróbákat, hogy a visszaéléseket visszaszorítsuk, a manipulánsokat, nyugtalanságban tartsuk. ebben a munkánkban a vállalati és társadalmi ellenörzés egyaránt sok segítséget nyújt.

- konkrét esetek bizonyítják, hogy a vásárlókat megkárosító, vagy a társadalmi tulajdont fosztogató szállítók gyakran állnak kapcsolatba állandó orgazdával, az ugynevezett „kajferrel”, aki felvásárolja és haszonnal tovább adja a bűncselekményekből származó tüzelőt. ezek ellen a törvény szigorával lépünk fel. ugyanakkor felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a tüzelőanyagok forgalomba hozatalára, eladására a tüker és a tüzelőanyag kiskereskedők jogosultak csupán, a szállítást lebonyolító dolgozók a kocsikról semmiféle tüzelőszert nem adhatnak el. ha mindenki szigoruan tartózkodik attól, hogy a szállítóktól tüzelőt vásároljon, akkor megelőzhető, hogy a megrendelők közül bárki kárt szenvedjen. a bűnüldöző szervek nemcsak a csaló eladót, hanem a bűncselekményből származó tüzelő vásárlóját is felelősségre vonják.

!/folyt.köv./

8.40/ju

-7-

hha

bb 8. /szigoruan ellenörzik... 1. folyt./- szb

- régebbi szabályozás szerint a szállítóeszközökön fennmaradó tüzelő csak abban az esetben illette az utolsó címezett, ha súlya 50 kilogramm alatt volt. az ezen felüli mennyiséget a lehordók a telepre voltak kötelesek visszaszállítani. a vállalat - manipulációk lehetőségét is kizáró - törekvést mutatja az új szabály, mely szerint a szállítási vállalat alkalmazottai - az utolsó címen történt mérlegelés után - a fennmaradó teljes tüzelőmennyiséget - ellenérték nélkül - kötelesek leadni.

- felhívjuk a vásárlók figyelmét arra is, ha a tüzelő átvételekor bármilyen észrevételük, vagy kifogásuk merülne fel, azonnal értesítsék a szállítási vállalat forgalmi ellenőrzését /telefonszám: 228-096 és 428-742/, amely azonnal intézkedik, szükség esetén forgalmi ellenőrt küld ki a helyszínre. sokan helytelenül - a szállítást követő napokban jelentik be panaszukat, a késedelmes bejelentés megnehezíti a panasz orvoslását. például ha a tárolóhelyen a szállítás előtt is volt készlet, az áruátadási, mérlegelési hiány csak az azonnali bejelentés esetében állapítható meg.

- visszaélésekre ad lehetőséget, ha a vásárlási utalványokon feltüntetett helytelen címzés miatt visszafordítják a tüzelőanyagot. ezért felhívjuk a vásárlók figyelmét, hogy a szállítási bizonylat átvételekor győződjék meg a cím helyességéről. célszerű, ha a közönség a vásárláskor tanulmányozza az irodákban kifüggesztett tudnivalókat, amely a tüzelőanyag szállítás feltételeit pontosan tartalmazza. /mti/

-.-

bb 10. ezerkétszáz éves avarkori lovas-sír orosházán
a vid-fm/tné szb ká 1967. május 11.

orosháza határában, az ugynevezett bónomi téglagyár területén nagátkiterjedésű avarkori temető maradványait kutatják a régészek. eddig 242 avarkori sírt tártak fel. legutóbb egy lovas-sírt bontottak fel, amelyben az 1200 éve eltemetett férfi csontjain kívül bronzveretes övgarnitúrát, vas tört és csatokokat találtak. a lelet azért is jelentős, mert eddig öt lovas-sírt tártak fel az orosházi avar-temetőben, de azokat réggen kirabolták, s csupán a csontvázak kerültek felszínre. /mti/

8.45/e

- 8 -

Ma

bb 9. öt év alatt 80 000-rel növekedett a középiskolás diákok száma

1 vt/tm-lm sr

1967. május 11.

a középiskolai oktatás iránt támasztott népgazdasági igények szükségessé teszik középiskoláink jelenlegi strukturájának fokozatos megváltoztatását. a hálózat fejlődésének néhány jellemzőjéről, s a további elgondolásokról tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban. elmondották, hogy 1960-61-ben az összes középiskolák első osztályos tanulóiinak száma még csak 46 800 volt, a jelenlegi tanévben 60 300. az 1960-61 és 1965-66 közötti időszakban a középiskolás diákok száma több mint 80 000-rel, a középiskolai osztályoké pedig mintegy 2 300-al emelkedett. ugyanezen idő alatt 172-vel gyarapodott a középiskolai intézményhálózat.

az oktatási reformban kitűzött céloknak megfelelően változott a középiskolák strukturája is. amíg 1960-61-ben csak néhány osztályt betöltő tanulót vettek fel a szakközépiskolákba, most ezek első osztályaiban 16 500 fiatal gyarapítja ismereteit. a középfoku technikumok diákjait is hozzászámítva, a szakmai irányú középiskolák első évfolyamaiba 1960-61-ben 14 700, az idei oktatási évben már 26 100 tanulót vettek fel. figyelemre méltó, hogy a jelen tanévben a középiskolák első osztályaiba felvett diákoknak már 43.4 százaléka szakközépiskolában és technikumban tanul, 56.6 százalék jár gimnáziumba. tekintettel arra, hogy az utóbbi években számos településen is létesült középiskola - így több ezer olyan vidéki fiatalnak a számára vált lehetővé a középiskolai továbbtanulás, akik távolabbi vidéki városból a bejárást, illetve a bentlakást az iskola székelyén nem tudták volna vállalni.

az egészséges fejlődés ellenére középiskolai hálózatunkon belül országosan - a megyeszékhelyektől eltekintve - a kivánatosnál még mindig magasabb a gimnáziumok aránya. a távlati elgondolások szerint a szakközépiskolák első osztályaiba felvehető tanulók száma a jelenlegihez képest néhány ezerrel tovább növelhető, elsősorban egyes ipari, valamint az egészségügyi profilokban.

a középiskolai hálózat fejlesztésének tervezésénél a népgazdasági szakember-szükséglet igénye mellett szem előtt tartják azt is, hogy az ország bármelyik megyéjében lakó, arra érdemes fiatalok fokozatosan lehetőséget kapjanak, hogy a társadalom igényeivel és egyéni érdeklődésükkel összhangban álló iskolában tanulhassanak tovább. /mti/

8.40/lm

-9-

Ma

bb 11. piacon a május pereszke

vid kz/sk-lm ká

1967. május 11.

borsod megye mezőcsáti járásában, valamint a Bükk déli lejtős területein fekvő községek legelőin beérett az illatos, májusi pereszke gomba. e tavaszi csemege a meleg, párás idő hatására, a szokottnál nagyobbra fejlődött és igen bőséges termést hozott. már több mint százan árusítják a miskolci piacokon. /mti/

--

bb 12. érik a májusi cseresznye

vid kz/sk-lm ká

1967. május 11.

dél-bácskában - a kelebiai gyümölcsösökben - érik a májusi cseresznye. a védettebb kiskertekben előreláthatólag már a hét végén megkezdik a szedését. a korai cseresznyéből jó közepes termést várnak, s így együttesen nyolc-tíz vagonnyit szállítanak a fővárosba. /mti/

--

bb 13. dinnyét terem a lopótök

a vid kz/sk-lm ká

1967. május 11.

különleges eljárással szaporítják a Duna-Tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézetben a magnélküli görögdinnye előállításához és a kisgyümölcsű görögdinnye nemesítéséhez használt, de a különböző betegségekkel szemben nagyon kevésbé ellenálló dinnye hibrideket. tápkockákban lopótököt keltetnek, s ennek nyakrésszébe oltják az említett dinnyék hajtásait. a lopótök lombozatát, hogy dus gyökérzetük csak a hibridet táplálja, visszavágják. a lopótök ellenáll a betegségeknek, s dus gyökérzete következtében, gyorsan és erőteljesen neveli az érzékenyebb fajtákat. /mti/

--

9.45/lm

- 10 -

Kla

bb 14. számozott pontyok

a vid-kz/sk szb ká

1967. május 11.

érdekes kísérleteket kezdett az elmúlt évben a felsőtiszán a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézet. fehér-gyarmat térségében számozott pontyivadékokat helyeztek a tiszába. a halászok, amennyiben hálóba kerülnek, feljegyzik a számukat, hosszúságukat, sutyukat, fogási idejüket és helyüket, majd visszaengedik őket a vízbe. ezek az adatok, a halászati szövetkezetek útján, a kutatókhoz jutnak, akik ebből a halászok gyakorlati munkájához szükséges következtetéseket vonnak le. a vizsgálatok máris megdöntötték azt a vélelményt, mely szerint a folyóba helyezett halivadékok általában csak a bedobási hely 50 kilométeres körzetében mozognak. a bedobási helytől 170 kilométeres távolságban is fogtak már számozott halakat. /mti/

--

bb 15. nagyszabású kiállítás az ózdi gyárról

a vid-szf/tné szb ká

1967. május 11.

az ózdi kohászati üzemek többszáz műszaki, fizikai és adminisztratív dolgozója éveken át lelkes, önzetlen munkával egy sereg értékes személyi, tárgyi emléket gyűjtött össze a nagymultu gyárról, ezenkívül munkaidőn túl, idős kohászok elbeszélése alapján egy sor régi kohász szerszám élethű mását, régi gép, berendezés modelljét is elkészítették. az egész múzeumra való és most már rendezés alatt levő, de még bővülő gazdag anyagból az év második felében kiállítást rendeznek. a nagyszabású tárlaton tablók, diorámák, grafikonok sorozatán mutatják be az ózdi kohászok, vas- és acélgyártás különböző folyamatait, az egyes időszakokban használatos kohómodellek, az 1880-as évekből való ugynevezett lup-pahengeműsor működőképes mása, régi kohászszerszámok tanuskodnak majd a hajdani kohászéletéről. érdekessége lesz a kiállításnak az a 30 darabból álló pecsétgyűjtemény, amelyet a gyár jogelődje használt az 1800-as évek elejétől kezdve. köztük található - egyebek között - a rimamurányvölgyi vasmű 47 deka-grammos, 1852-ben érvényes fémbélyegzője is. /mti/

--

9.11/szb

-11-

Kla

bb 16. „forgatókönyv,, a beregi lakodalomról

a vid-fm/sk szb ká 1967. május 11.

szabolcs-szatmár megye beregi részén maradtak fenn legtovább a táj jellegzetes lakodalmi hagyományai. bár az eredeti szokások évszázadok alatt erősen megkoptak, azok több-kevesebb eleme -, ha elszórtan is - még megtalálható. csiszár árpád, a vásárosnaményi múzeum igazgatója vállalkozott arra, hogy írásban feldolgozza a beregi lakodalmi szokásokat.

felkutatta a még fellelhető kéziratokból a vőfély-verseket, tréfas jeleneteket, megszólaltatta azokat az idős embereket, akik valamikor közreműködtek a lakodalmakon. az így összegyűjtött anyagból elkészítette a „forgatókönyvet,, amelynek alapján az ősi hagyományok szerint tarthatják lakodalmukat az ifju párok. /mti/

bb 17. korszerűsítik a nemzetközi forgalomban fontos rendeltetésű hegyeshalom-porpácsi vasútvonalat

a vid-szf/tné szb ká 1967. május 11.

megkezdtek a nemzetközi tranzitforgalomban nagyjelentőségű hegyeshalom-porpácsi közötti vasúti pálya korszerűsítését. a magyar vasúthálózatnak ezen a szakaszán bonyolódik le egyebek között a csehszlovákia és jugoszlávia közötti személy és áruszállítás nagy része. itt haladnak át egyebek között a csehszlovák királyi vonatok az adriai tengerhez.

a 90 kilométer hosszú pálya korszerűsítése 1970-ig tart s mintegy 300 millió forintba kerül. ez a nyugat-magyarországi vasútkorszerűsítés egyik legnagyobb szabású munkája. hézag nélküli síneket fektetnek le, amelyeken gyorsabban közlekedhetnek a vonatok. korszerűsítenek több közbeeső állomást és hidat is. a biztosító berendezések a legmodernebb elvek szerint épülnek. /mti/

bb 18. tizezrével keltetik a kis fácánokat

ö vid-kz/sk szb ká 1967. május 11.

erdőgazdaságaink és a vadásztársaságok szervezeten gondoskodnak értékes vadun, a vácán utánpótlásáról. a bugaci erdőgazdaság e célból kialakított zárt fácánosában - védett körülmények között - az idén már március elején megkezdtek a fészekrakást a fácánok tojásait 400 kotlóssal keltetik a telepen. /folyt.köv./

10.---/szb

-12-

WKA

bb 18. /tizezrével... 1. folyt./- szb

a kikelt apróságokat infravörös lámpák alatt nevelik, s csak a tollváltás után engedik szabadon őket. a bugaci telep az idén előreláthatólag több mint 12 000 kis fácánt keltet és ereszt szabadon a vidék apróvadállományának gyarapítására. a természetes körülmények között élő fácánok még csak ezekben a napokban kezdték meg a tojásrakást. a vadásztársaságok és az erdőgazdaságok ezek tojásait is összegyűjtetik. békés megyében naponta mintegy 1000 fácántojás kerül a keltetőtelepekre, ahol a következő hetekben mintegy 50 000 kis fácánt keltetnek ki. /mti/

bb 25. nagyarányú belvizrendezés és talajjavítás hajdu-bihar megyében

a-vid/kz szb ká 1967. május 11.

hajdu-bihar megye közös gazdaságai mintegy 20 millió forint állami támogatást kapnak ebben az esztendőben üzem belüli belvizrendezésre és talajjavításra. a nagyarányú munkák több mint 50 termelőszövetkezetben meg is kezdődtek. a tervek szerint együttesen 86 kilométer hosszúságú új vízlevezető árkot ásnak, s a munka során körülbelül 100 000 köbméter földet mozgatnak meg. a berettyóújfalusi és a sarréti belvizrendezési társulat egy-egy kotrógépet is vásárol a munka meggyorsítására. /mti/

bb 26. újabb gyorszártó berendezéseket szállít az ndk-ba a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár

a vid-szf/tné szb ká 1967. május 11.

négy évvel ezelőtt, 1963-ban exportálta az első gyorszártó berendezést a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár az ndk-ba, ahol a gyár szakembereinek irányításával szerelték fel és helyezték üzembe azokat. azóta a mosonmagyaróvári gyárban továbbfejlesztették e berendezéseket és az új változatból, az mgf-u jelzésű univerzális mezőgazdasági gyorszártó berendezésből az idén 15-öt készítenek exportra. mint négy évvel ezelőtt az lkb típusú berendezésből, az mgf-u szártóberendezésből is az ndk-ba irányul az első exportszállomány. /mti/

10.05/ju

-13-

WKA

bb 19. tízmillió kalapácsütést tesz feleslegessé a szandálgári gépi

a vid-szf/tné-ju ká

1967. május 11.

a hódmezővásárhelyi szandálgárban az idén több mint 200 000 pár gyermekszandál- és cipő készül. a sok lábbeliről sarkát eddig kézi erővel, kalapáccsal szegezték. ez lassu és pontatlan munka volt, a kereskedelem gyakran nem fogadta el az árut. ezért a gyár egyik lakatos-bírgádja újítást dolgozott ki: olyan présgépet szerkesztett, amely a tíz sarokszeget egyszerre, pontosan nyomja be a megfelelő sarokrészbe. az újítás bevezetése évente tízmillió kalapácsütést tesz feleslegessé és lényegesen javítja a gyermeklábbelik minőségét. /mti/

bb 20. munkanap fényképezéssel szervezettebbé teszik a termelést a pápai textilgyárban

a vid szf/fné-ju ká

1967. május 11.

a pápai textilgyárban megkésztették azoknak a brigád-vizsgálatoknak a számát, amelyekkel eldöntik, milyen mértékben kell változtatni egyes munkafolyamatokon, hogy gazdaságosabb legyen a műhelyrész munkája. az időelemzők pontos, fényképet, készítenek a gyártásfolyamatokról. eddgi 150 esetben tartottak felmérést, amelynek eredményeként szervezettebbé tették a munkát. az időelemzők javaslatára például több helyen változtattak a belső szállítási rendben és így jobban ki tudják használni a tárgoncákat. a szövődében soknak törtötték az ellenőrző munkahelyek számát, de pontosan csak a munkanap fényképezés után tudták eldönteni, valójában hány ellenőrző hely szükséges a munkaműveletekhez. az időelemzők javaslatára az egyik szövődében 9-ről 6-ra csökkentették az ellenőrző helyek számát. a gépkarbantartói létszámot is a vizsgálati eredményeknek megfelelően alakították ki.

a mérések során feltárt hibákat a műszaki vezetőkkel közösen kidolgozott intézkedési tervvel küszöbölik ki. /mti/

10.12/szb

-14-

mti

bb 21. atomtudósok a keszthelyi lápon

c vid kz/sk-Lm ká

1967. május 11.

a keszthelyi agrártudományi főiskola kutatógárdája 17 éve foglalkozik hazánk együttesen több mint 100 000 hektárnyi lápterületének hasznosítási problémáival. hosszú évek kutatómunkájával meghatározták a hazai lápok fő adatait, fizikai-kémiai tulajdonságait és vízháztartásának jellemzőit, ezután pedig hozzákezdtek a láptalajok hasznosítási módszereinek kidolgozásához. termővé tételük érdekében mindenekelőtt műtrágyázási kísérleteket folytattak foszforral és káliummal. ez azonban nem hozta meg a várt eredményt. ezután megpróbálkoztak nyomelemek - kobalt, mangán és molibdén - adagolásával. az eredmény az elképzeléseket is messze meghaladta: ugrásszerűen 20-30 százalékkal emelkedett a kísérleti parcellák terméshozama. az említett fémek rendkívüli hatékonyságának magyarázatát a debreceni atommagkutató intézet munkatársai adták meg. megállapításuk szerint a tözegnek igen erős a radioaktív anyag megkötő tulajdonsága, s emellett az egyes fémcsoportokkal szemben rendkívüli aktivitást mutat. ez a megállapítás, illetve az ezzel kapcsolatos problémák adtak okot és lehetőséget a debreceni atommagkutató intézet és a keszthelyi agrártudományi főiskola tudományos együttműködésére. a kooperáció elsősorban a láptalajok említett különleges tulajdonságainak vizsgálatára és hasznosítására irányul. az első közös kísérletek már meg is kezdődtek a keszthelyi lápon. a debreceni tudósok azokat a fizikai folyamatokat vizsgálják, amelyeket a különböző nyomelemek adagolása idéz elő, az agronómiai hatást pedig a keszthelyi kutatók elemzik. /mti/

bb 24. gépek a dohányföldéken

a vid kz/sk-Lm ká

1967. május 11.

az ország legfontosabb dohánytermő vidékén - szabolcs-szatmár megyében - megkezdtek a palánták kiültetését. az elmúlt hetek időjárása miatt kissé megkésett munkát sok helyen gépek alkalmazásával gyorsítják. egy-egy géppel naponta 10 holdra ültetik ki a dohány-palántákat. a megyében az idén együttesen 18 000 holdon termelik a jövő évi füstöltnivalók anyagát, s e területre együttesen mintegy félmilliárd palántát ültetnek ki. /mti/

10.10/Lm

- 15 -

mti

b_b 22. alumínium préskovácsok sikerei a jubileumi versenyben
a vis-szf/tné-ju ká 1967. május 11.

a székesfehérvári könnyűfémű préskovács üzemében évente négy-ötszázféle alumínium profilt, közszükségleti terméket, gépi berendezést kovácsolnak. egyik ilyen fontos gyártmánya az üzemnek a propán-bután gáziparok talpkarika és nyakcsavar, a amelyből évente sok tízezer darabot gyártanak. új gyártmány a nagy hűtőgépekhez szükséges hajtókar és dugattyú. ezeket az alumíniumgyár ujitása szerint most nem öntik, hanem kovácsoltják.

a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára indított versenyben nagy gondot fordítanak az anyagtakarékosságra, a programszerűsége és a selejtsökkentésre. a falvasztagság türeshatárát, amely egy milliméter volt, új technológiai eljárással 0.4-milliméterre szorították le. egy-egy kovácsolt profil súlyalgy hat-hét dekával csökkent, szilárdsága és tartóssága mégis sokkal nagyobb, mint a korábban öntött alkatrészeké. a technológiai fegyver szigorubb megtartásával a selejtet az év első négy hónapjában, a múlt évnek csaknem felére - a felajánlott egy százalék helyett - 0.72 százalékra csökkentették. /mti/

-. -

bb 23. munkás-kertszövetkezet alakult sátoralfajhelyen
a vid kz/sk-ju ká 1967. május 11.

az ipari munkások és alkalmazottak körében mind népszerűbb az aktív pihenést biztosító kertészkedés. a néten sátoralfajhelyről adtak jelentést újabb munkás-kertszövetkezet megalakulásáról. a földet - 20 éve parlagon heverő terület felparcellálásával - a helyi tanács juttatta, mégpedig olcsón a szövetkezőknek azzal a kikötéssel, hogy öt éven belül vikendházat építenek rá. a telkek déli fekvésük miatt kiválóan alkalmasak őszibarack, szilva, bogyógyümölcsök és zöldségfélék termesztésére, s így a kertszövetkezet idővel a város ellátását is segíti majd. /mti/

-. -

10.20/ju

-16-

kk

bb 29. vegyipar- szobasarakban - szegedi feltaláló új porlasztási technológiája

c vid szf/sk-ju ká

1967. május 11.

dr. mézáros lajos, a szegedi józsef attila tudományegyetem alkalmazott kémiai intézetének adjunktusa - előbbi szabadalma a világsikerű katalitikus laboratórium után - újabb találmányt dolgozott ki. az új találmány eddig ismeretlen rendszerű porlasztási technológiával rendkívül meggyorsítja a vegyi folyamatokat. ugyanez a módszer alkalmas az eddiginél lényegesen hatékonyabb szárítási feladatokra, például az élelmiszeriparban.

az alap gondolat az előbbi találmányból következett: a katalitikus laboratóriummal folytatott kísérletekhez ugyanis szükség volt cigarettafüst-finomságu fém- és más anyagködökre, mint katalizátorokra. ezeket olyan tökéletesen sikerült - 60 különböző porlasztó kikísérletezésével - előállítani, hogy végül is ebből fejlődött ki az újabb találmány. az új módszer szerint a vegyifolyamatok meggyorsítása úgy következik be, hogy a köddé alakított vegyianyagok milliószorosára növelt felületen érintkezve, összeporlasztva, a hagyományos vegyítés időjének töredéke alatt egyesülnek. gyakorlatilag: ha a módszert például szappanfőzésnél alkalmazzák, akkor nem kell az anyagot órákig kevergetni, a folyamat pillanatok alatt lezajlik. nagy haszna a gyors eljárásnak az is, hogy kevesebb a melléktermék. ugyanígy meggyorsíthatók, s teljesen automatizálhatók a szappanfőzésnél bonyolultabb műveletek is. zárt forró térbe a hsonló módszerrel felül beporkasztott folyékony élelmiszer megszárad, mire lehull.

az eljárás ipari méretű alkalmazása azt eredményezné, hogy például egy levespor készítő-, vagy más porlasztó-üzem helyszükséglete, berendezésének költsége a hagyományos üzemekénél töredékére csökkenne. a feltaláló szegedi laboratóriumában sok száz üveg- és fémalkatrészből összeállított hasonló berendezés valóságos folyamatos vegyifolyamként működik. egész üzem élfér tehát egy szűk szobasarakban.

a találmány alapján a szegedi vas- és fémipari ktsz megkezdte a porlasztási technológiával működő berendezések első példányainak gyártását. ezek alkalmasak lesznek arra, hogy különféle vegyi gyártási folyamatokat gyorsan kikísérletezzenek velük. a berendezésekre számos hazai kutató intézet igényt tart. /mti/

-. -

10-27/ju

-17-

kk

bb 27. földművesszövetkezeti - termelőszövetkezeti város-
ellátó társulások baranyában

a vid kz/sk-lm ká

1967. május 11.

földművesszövetkezetek és termelőszövetkezetek társul-
tak egymással a baranyai városok életmiserellátásának megja-
vítására. e „vegyes„ társulásoknak az az előnyük, hogy állan-
dóan gazdag áruválasztékot biztosíthatnak boltjaikban, azokat
a cikkeket ugyanis, amelyeket a társulásban részvevő közös
gazdaságok egyáltalán nem, vagy csak kis mennyiségben termelnek,
a háztáji gazdaságokból vásárolják fel a földművesszövetkezetek.
hasznos az együttműködés azért is, mert a földművesszövetkeze-
tek már kialakult boltihálózatot, tapasztalt kereskedelmi szakem-
berekkel rendelkeznek és így a termelőszövetkezeteknek nem kell
előről kezdeniük az áruértékesítés tervezését. pécsent
jelenleg kilenc, mohácson öt, szigetváron pedig három kereske-
delmi egységet tartanak fenn a társulások, közülük a népszerű
pecsenyeboltokat, ahol házi készítményű töltelék-áru kapható.
a városellátó társulások ebben az évben mintegy 20 millió forint
értékű zöldséget és gyümölcsöt, továbbá baromfit, tojást, halat,
füstölt- és töltelékárut, valamint egyéb élelmiszert hoznak
forgalomba. a már meglévő mellett még az idén a megye bányász-
városában - komlón is - megszervezik a jól bevált „vegyes„
városellátó társulást./mtl/

bb 28. célszerűen hasznosítják a „kiselejtezt„ bányaépü-
leteket borsodban

a vid-szf/tné-lm ká

1967. május 11.

az energia-hordozók felhasználási arányában beállott vál-
tozások miatt a borsodi szénbányászati trösztnél is több gazda-
ságtalanul termelő, rossz minőségű szenet adó munkahelyen szün-
tetik meg a termelést. ennek következtében számos üzemépület
felszabadul. egy részét már át is adták a borsod megyei
tanácsnak, illetve a községi tanácsoknak, más részükben pedig
egyes vállalatok, ktsz-ek különböző üzemeket rendeznek majd be.
összesen 32 üzemépületet adott át eddig a tröszt. a gépházakat,
ventillátorházakat, amelyeket más célra nem tudnak felhasználni,
lebontották és az anyagot a községekben orvoslakás, rendelő,
autóbusz váróterem építéséhez használják fel. a bányalvi bánya-
üzemnél átadott üzemi épületek egy részét az ózdi járási tanács
lakásokká alakítja át. a tröszt 140 ezer forint támogatást adott
a lakásátalakításhoz.

/folyt.köv./
10.37/szb

-18-

Ka

bb 28. /célszerűen ...1. folyt./-lm

a felsőnyáradi bányászattól a borsodi vendéglátóipari
vállalat vette át a használaton kívül helyezett üzemépületeket,
s üzemi konyhát, éttermet, presszót rendez be bennük a bánya-
telep lakóinak. „kiselejtezésre„ kerültek különböző üzem-
épületek sajkazán is. ezekből pedagógus lakásokat alakítanak
ki. a tröszt 360 ezer forintot utalt át a szükséges átalakítá-
sokra az ózdi járási tanácsnak./mtl/

bb 30. magyaros bisztró a lipcsei „ratio 67„ nemzetközi
kereskedelemfejlesztési kiállításon

i kf/kf-lm ie

1967. május 11.

érdekes készülődésről, a kereskedelemfejlesztés szempont-
jából fontosnak ígérkező eseményről tájékoztatták az mti munka-
társát a belkereskedelmi minisztériumban.

az ndk kereskedelmi és közellátásügyi minisztériumának
szervezésében a szovjet, a lengyel, a bolgár, a csehszlovák
és a magyar kereskedelem közreműködésével összel nagyszabású
kiállítást és tanácskozás-sorozatot rendeznek lipcsében. a
„ratio 67„ elnevezésű kiállítás bemutatja egyrészt az ndk,
másrészt a többi részvevő szocialista ország állami és szövet-
kezeti kereskedelmének tevékenységét, a kereskedelmi munka
racionalizálásában elért eredményeket, a legújabb, a leg-
korszerűbb kereskedelem szervezési módszereket, mégpedig jórészt
ténylegesen árusító boltokban, működő éttermekben, nagykeres-
kedelmi raktárakban, egyebek között 400 négyzetméteres vásár-
csarnokot is berendeznek, ahol elsősorban a kereskedelmi szolgál-
tatások szervezését és lebonyolítását szemléltetik.

a kiállítás egyben nemzetközi tapasztalatcsere is lesz,
amelyen lehetőség nyílik a résztvevő országok kereskedelmének
és vendéglátóiparának, valamint ezek eredményeinek, legjobb mód-
szereinek megismerésére. egyes szakmai kérdésekben, mint példá-
ul a csomagolás, a szállítás, a bolti munkaszervezést stb.
külön nemzetközi konzultációkat tartanak. a kiállítás idején
miniszteri szintű tárgyalásokra is sor kerül, az országok közötti
áruválasztékcseré szélesítéséről és a kereskedelem fejleszté-
sében történő együttműködésről.

/folyt.köv./
10.58/ju

-19-

Mk

bb 30. /magyaros1. folyt./-lm

a ,,ratio 67,, -en együtt mutatkozik be a magyar állami és a szövetkezeti kereskedelem és vendéglátóipar. a magyar kiállítás mintegy 140 négyzetméteres területen áttekintést ad a kereskedelem és a vendéglátóipar fejlesztésének eredményeiről, a tapasztalatcserére alkalmas módszereikről. ezenkívül a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat a kiállításon 240 négyzetméter területű - a magyar vendéglátás jellegzetességeit, különböző módszereit reprezentáló - bisztrót is nyit, amelyet a szövetkezeti kereskedelem lát el speciális, tájjellegű árukkal.
/mti/

bb 31. megkezdődött az írásbeli érettségi

i vt/lk-lm tr

1967. május 11.

fontos állomáshoz érkezett az idei oktatási év: csütörtökön reggel a különböző típusú középiskolák nappali tagozatán végző diákok részére országsszerte megkezdődött az írásbeli érettségi, illetve képesítő. a kötelező tantárgyak tételait a gimnáziumoknak a művelődésügyi minisztérium küldte meg, tehát a magyar tételleket is. az ezeket tartalmazó zárt borítékot a vizsga megkezdésekor bontották fel az igazgatók - az érettségizők, az érdekelt szaktanár és a felügyelő tanár jelenlétében.

az írásbeli első napján a gimnáziumokban, továbbá a művelődésügyi minisztérium irányítása alá tartozó közgazdasági technikumban és közgazdasági szakközépiskolákban magyar nyelv és irodalomból készítették el dolgozatukat a jelöltek.

a gimnáziumokban magyar nyelv és irodalomból a következő két tétel között választhattak a diákok: 1./ ,,... ó, drága március! rügyek, szerelmek, forradalmak évadja...., néplink ,,három tavaszának,, /1848, 1919, 1945./ tükröződése líráinkban. 2./ ,,nekem áldott az a bölcső, mely magyarrá ringatott...., -arany jános küldetése a szabadságharc után -

az 1./ tétel kapcsán a három történelmi tavasz jelentőségét, hatását kell kifejteniük a diákoknak, költészetünk vonatkozásában. a másik tételnél az a feladat, hogy a jelöltek dolgozatukban megmutassák arany jános szerepét az önkényuralom és a kiegyezés idején, valamint azt, hogyan folytatta és alakította át arany petőfinek, a forradalom költészetének örökségét.
/folyt. köv. /

10.55/ju

-20-

mti

bb 31. megkezdődött az... 1. folyt. /-ju

a magyar dolgozat megírására - az érettségi vizsgaszabályzatban foglaltak értelmében - öt óra állott a diákok rendelkezésére.

a gimnáziumokban pénteken írják meg a matematika dolgozatot, szombaton pedig a szakosított tantervű idegen nyelvű osztályok növendékei a szakosítás jellegét adó nyelvből készítik el vizsgadolgozatukat. egyéb tantárgyakból május 15-e és 19-e között kerül sor az érettségi dolgozat megírására.

ujdonság, hogy matematikából ezuttal az írásbeli érettségi vizsgán három helyett négy feladatot kell megoldaniuk a jelölteknek. ezek jellegükben kevésbé összetettek lesznek, s így megkönnyítik az érettségizők munkáját és a tanárok számára az elbírálást, az osztályozást.

az idén - a korábbi évek gyakorlatától eltérően - a szakosított tantervű / tagozatos / osztályokban végző tanulóknak a szakosítás jellegét adó tárgyakból akkor is kell írásbeli dolgozatot készíteniük, ha abból a második, harmadik és a negyedik tanév végén jeles érdemjegyük volt. /mti/

bb 32. közlekedési balesetek

fe hné-ju cz

1967. május 11.

a viii. kerületben a blaha tujza téri villamos-megállóban egy mozgó 4-es jelzésű villamosra akart felszállni szentesi lajos 65 éves nyugdíjas, aki karján tartotta 2 éves unokáját. az idős ember a villamos lépcsőjéről visszaesett, a kocsí kerekai alá került, s olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a gyermek a járdaszíqetre esett és csak könnyebb sérülést szenvedett.

békéscsaba és csanádapáca közötti útvonalon, ahol utépi-tés folyik, egy tehergépkocsi elé esett knyihár andrás, 36 éves utór, békéscsabai lakos, aki sérüléseibe a kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

11.00/ju

-21-

mti

bb 33. tiltott helyen fürdőtt, a tóba fulladt

t fe hén-ju cz 1967. május 11.

gyöngyösi miklós, 13 éves iskolai tanuló a xi. kerületben a déli összekötő hid budai hídfőjénél lévő tóban - tiltott helyen - fürdőtt és vízbefulladt. /mti/

-. -

bb 34. a magyar higiénikusok vándorgyűlése siófokon

a vid-fm/tné-ju cz 1967. május 11.

a somogy megyei közegészségügyi-járványügyi állomás tíz évvel ezelőtt rendezte első alkalommal a „balatoni közegészségügyi napok”, -at. az azóta minden esztendőben sorra kerülő esemény országos jellegűvé, a magyar higiénikusok balaton-parti tudományos találkozóává vált. a magyar higiénikusok társasága a „balatoni közegészségügyi napok”, jelentőségét hangsúlyozza azzal, hogy ez évi vándorgyűlését a tizedik évfordulón rendezi meg.

csütörtökön délelőtt a siófoki bányászudulóban dr. habán györgy, a magyar higiénikusok társaságának főtitkára és dr. várkonyi imre, a somogy megyei tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg a háromnapos országos találkozót. a tudományos előadássorozat dr. bakács tibor professzor „a településhigiéné tudomány jelene, értékelése, perspektívái és ezek hazai vetülete”, című referátumának felolvasásával kezdődött meg, amelyet dr. bakács tibor távollétében dr. zoltai nándor ismertette. dr. berend ernő, a somogy megyei tanács vb. egészségügyi osztályának vezetője a „balatoni közegészségügyi napok”, jelentőségéről tartott előadást.

a tanácskozáson 40 tudományos előadás és felszólalás hangzik el, majd kerekasztal-konferenciát rendeznek „balaton a higiénia szolgálatában”, címmel, amelyen páter jános professzor tart bevezető referátumot. /mti/

-. -

11.50/szb

-22-

Uka

bb 35. jugoszláv vizgazdálkodási szakemberek tanulmányozták a magyar vízügyi munkákat

k sb/gk-ju ie 1967. május 11.

május 4-től 11-ig magyarországon tartozkodott josip zmajics, a jugoszláviai horvát szocialista köztársaság vizgazdálkodási titkárságának vezetője, franjo jung, a titkárság tanácsosa és daniel maratovics, az osijek-i vizgazdálkodási igazgatóság vezetője. a vendégek főleg a magyar vízügyi szervezet felépítését, az árvízvédelmi munkálatokat és gépi berendezéseit tanulmányozták. megtekintették a kiskörei vízellátás munkáit és tájékozódtak a vizgazdálkodási keretterv készítésének irányelveiről. /mti/

-. -

bb 36. „tavaszi vetés”, 224 vagon ivadékkal - idén kétféle kilogrammmal peccsenyekacsát nevelnek a tavakon

i cs/hné-ju ie 1967. május 11.

a csaknem 17 000 holdnyi vízterületen gazdálkodó nyolc állami tógazdaság 507 mesterséges tavából kereskedelmi forgalomba kerülő hal évi mennyisége az utóbbi tíz év alatt 246 vagonról 531 vagonra nőtt. a gyors fejlődés elsősorban a rendszeres és szakszerű ivadékolásnak, másrészt a hal és a peccsenyekacsa együttes nevelésének köszönhető.

a tógazdaságok az idei tavaszon 224 vagonnyi ivadékokat helyeztek ki a vizekbe. ebből kerekén 6 millió példány volt kétnyaras ivadék, tehát az idei tavaszi „vetésből”, már az őszre bő zsákmányt várhatnak a halászok. a kiegészítésként meg-honosított peccsenyekacsából 1963-ban 68, tavaly pedig 121 vagon értékesítettek. jelenleg körülbelül 400 000 kacsa uszka az állami halastavakon, noha 120 000-re már átadtak a kereskedelemnek. a szakemberek úgy számítanak, hogy az idén 1,8 millió kilogrammos peccsenye-kacsa értékesítési tervüket legalább 2 millió kilogrammra teljesíthetik.

a balaton ezévre tervezett halhozama 133 vagon. valószínűleg teljesíteni tudják ezt az előirányzatot: az idei halászatokat az enyhe tél után már februárban megkezdték, s az eredmények kielégítőek voltak. most általános „szilencium”, tilalmi idő van a magyar tengeren, s a halászbriádok és a horgászok ezrei türelmetlenül várják a május 20-át, amikor ismét kivethetik hálójukat, illetve horgaikat. /mti/

12.55/Lm

- 23 -

Uka

bb 39. időjárásjelentés

gk-ju

1967. május 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. május 11-én, csütörtökön 13 órakor:

kellemes, napos idő

a tartós kelet-európai meleg az elmúlt nap folyamán fokozatosan dél felé huzódott vissza, miután a déli melegáramlást hidegebb északi szél váltotta fel. ugyanakkor nyugat-európában a megélénkülő déli szelek révén jelentékeny melegedés következett be, nyárias záporok kíséretében. közép-európában szárazabb, naposabb időjárás alakult ki, ami minden valószínűség szerint még pénteken is fennmarad. hazánkban szerdán többnyire napos, száraz, meleg idő volt. csupán a nyugati és a dél-nyugati határszélen kelettkezett egy-két helyen jelentéktelen zápor, zivatar. a hőmérséklet napközben 22-26 fokig emelkedett, csütörtök hajnalra általában 9-14, az északi megyékben 7-8 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, száraz idő. a hőmérséklet 11 órakor 18-24 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 19,7 fok volt, 4,3 fokkal magasabb, mind a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, alig változik.

várható időjárás pénteken estig: derült, száraz, napos idő. napközben időnként megélénkülő déli, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13., legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20-25 fok között.

a duna vízállása 454 centiméter. /mti/

--

13.00 /klm

- 24 -

Kla

bb 37. kiállítás sopronban a képeslevelezőlap történetéről

vid-fm/tné-lm ká

1967. május 11.

a képzőművészeti alap kiadóvállalata és a soproni városi tanács vb. művelődésügyi osztálya rendezésében kiállítás nyílt a soproni festőteremben a képeslevelezőlap történetéről. a kiállítás - amelyet dr. csatka endre kossuth-díjas művészettörténész nyitott meg - bemutatja a képeslevelezőlap útját és elterjedését a kezdettől napjainkig. /mti/

--

bb 38. megkezdődött a gyógykezelés a jósvafői béke barlangban

a vid-fm/tné-lm -cz

1967. május 11.

jósvafőre csütörtökön megérkezett a nógrádi szénbányászati tröszt 32 tagú csoportja, s ezzel a „földalatti szanatóriumnak”, beillő béke-barlangban megkezdődött az ideai gyógykezelés.

a borsodi szénbányászati tröszt és szakszervezeti trösztbizottság összefogásával kialakított gyógybarlangban az idén kezelik hetedik alkalommal a légzőszervi, asztmatikus bántalmakban szenvedő bányászokat. a korábbi években - orvosi ellenőrzés mellett - tartott kurák bebizonyították, hogy a barlangüregek teljesen pormentes, magas kalciumtartalmu levegője alkalmas a légzőszervi megbetegedésben szenvedők gyógykezelésére.

a nógrádi szénbányászati trösztől érkezett csoportot a korszerű, minden kényelmet biztosító felsőnyáradi legényszállóban helyezték el és naponta autóbusszal szállítják jósvafőre, illetve vissza. a háromhetes kúra részvevői állandó orvosi felügyelet mellett naponta öt órát töltenek a kényelmesen berendezett, villanyal kivilágított, fekvőhelyekkel felszerelt barlangüregben. az orvosi ellenőrzés tapasztalatait rendszeresen feljegyzik, s ez szolgál majd alapul a tudományos értékeléshez.

a nógrádi bányászokkal egyidőben a nem bányász betegek részére is lehetővé tették, hogy - ugyancsak rendszeres orvosi ellenőrzés mellett - igénybe vehessék a kezelést. a továbbiakban a petőfibányai, a borsodi, az ózdvidéki és a dunántúli bányavidék 32-32 főnyi csoportjait részesítik az ideai gyógykezelésben. külföldről, többek között csehszlovákiából és bulgáriából is várnak vendégeket a „földalatti szanatóriumba”. /mti/

--

13.22/ju

-25-

Kla

e m b a r g ó ma este 19 h-ig!

bb 40. május második felében ndk párt- és kormányküldöttség érkezik hazánkba

tr-ju zs

1967. május 11.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, valamint a magyar forradalmi munkás- paraszt kormány meghívására walter ulbricht-nak, az nszép központi bizottsága első titkárnak, az ndk államtanácsa elnökének és willy stophnak, az ndk minisztertanácsa elnökének vezetésével május második felében ndk párt- és kormányküldöttség látogat hazánkba. a küldöttség magyarországi látogatása idején sor kerül a két ország barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésének aláírására. /mti/

-. -

bb 41. népfrontküldöttség utazott finnországba

gk-ju la

1967. május 11.

csütörtökön elutazott helsinki a hazafias népfront delegációja. bugár jánosné a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese és hajduska istván, a hazafias népfront országos tanácsának tagja a népfront képviselőjében részt vesz a finn nép demokratikus uniójának közelgő kongresszusán. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelentek dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának al-elnöke, harmati sándor és dr. szatmári nagy imre, a népfront titkárai, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, valamint a népfront több vezető munkatársa. /mti/

-. -

13.25/ju

-26-

bb 42. vállalati felügyelő bizottságok alakulnak - átszervezik az adóhatóságokat - a gazdasági bizottságok határozata a gazdasági- és pénzügyi ellenőrzés új rendszeréről

i sl/lk-lm id

1967. május 11.

az új mechanizmus bevezetésével január 1-től megváltozik a gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendszere is. ennek elveiről a gazdasági bizottság a közelmúltban határozatot hozott.

a határozat kimondja, hogy a gazdaságirányítás új rendszerében a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, a tanácsok végrehajtó bizottságai vállalati felügyeleti feladataik ellátásában ellenőrzési jogokkal rendelkeznek. ez azonban nem jogosítja fel őket, hogy a kormány által meghatározott jogkörüket túllépve közvetlenül, operatív módon beavatkozzanak a vállalatok munkájába. a felügyeleti szervek tulajdonosi szemlélettel, a hosszabb távú feladatoknak megfelelően átfogóan értékelik a vállalat gazdasági tevékenységét.

a gazdasági ellenőrzés és értékelés a felügyeleti szerv saját apparátusának a feladata, erre a célra azonban egyes esetekben komplex bizottságokat, vagy vállalati felügyelő bizottságokat is létrehozhatnak. a komplex bizottságokat valamely részfeladat, vagy egyéb különleges szakértelmet igénylő feladatok megoldására szervezheti a felügyeleti szerv vezetője. vállalati felügyelő bizottságokat csak a nagyvállalatokhoz célszerű kinevezni. ezeket felügyelő bizottságokat a felügyeleti szerv szervezi, s a bizottságok célja, hogy évenként átfogó értékelést adjanak a vállalat gazdasági működéséről. értékelésük a vezetők tevékenységének megítéléséhez és honorálásához is alapul szolgál. a felügyelő bizottság a vállalat nagyságától és jelentőségétől függően 5-9 tagból állhat, a bizottság tagjainak megbízatása 3-5 évre szól. a bizottságnak nem lehetnek tagjai a vállalat vezetői és azok közvetlen hozzátartozói. a felügyeleti szerv állományából a bizottsági tagoknak legfeljebb egyharmadát nevezhetik ki. a szakszervezet egy-két taggal képviseltetheti magát. a felügyeleti szerv vezetője dönti el, hogy mely vállalatoknál létesít felügyelő bizottságot.

/folyt.köv./

13.50/lm

- 27 -

13.50

14.50

bb 42. /vállalati ...1. folyt./-lm

a földművesszövetkezetek és a kisipari termelőszövetkezetek területén, sajátosságaiknak megfelelően a szövetség és az okisz az alábbi elvektől eltérően is szabályozhatja a gazdasági ellenőrzést.

a gazdasági bizottság határozata kimondja, hogy a vállalatok és a szövetkezetek pénzügyi revíziója az adóhatóságok feladata. ezek ellenőrzik, hogy a vállalatok betartják-e az állammal szembeni pénzügyi kötelezettségeiket, érvényesülnek-e a különféle pénzügyi kötelezettségeket érintő hatósági jogszabályok, az állami vállalatokat és a szövetkezeteket szükség szerint az eredeti okmányok és bizonylatok alapján a helyszínen ellenőrizhetik, függetlenül attól, hogy a vállalat igazgatója mikor hagyja jóvá a mérlegbeszámolót. ha a revízió adóhiányt fedez fel, az illetékes adóhatóságoknak intézkedniük kell az adó- és a bírság behajtásáról. az adózással kapcsolatos elmarasztaló intézkedések ellen fellebbezési és panaszlehetőségeket is biztosítani kell.

a határozat ezután az adóhatóságok pénzügyi revíziójának szervezetéről intézkedik. eszerint a pénzügyminisztérium a központi adóhivatalból bevételi főigazgatóságot, továbbá a minisztériumi vállalatok elsőfokú adóhatóságaként budapestben, debrecenben, győrött, miskolcon, pécsen és szegeden bevételi igazgatóságokat szervez. a főigazgatóság és a területi igazgatóságok összlétszáma 280 főnél több nem lehet, s ebben az apparátusban a jelenlegi központi adóhivatal dolgozóit, továbbá a minisztériumokban felszabaduló szakemberek egy részét kell alkalmazni.

a tanácsi vállalatok, a kisipari és földművesszövetkezetek elsőfokú adóhatóságaként a pénzügyi revízió és egyéb feladatok ellátására a tanácsi apparátuson belül fővárosi, megyei, megyei jogú városi vállalati adóhivatalokat kell szervezni.

/folyt.köv./

14.00/Lm

- 28 -

14508

bb 42. /vállalati... 2. folyt./-lm

a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetekkel, továbbá ezek közös vállalkozásaival összefüggő adóhatósági feladatokat, beleértve a pénzügyi revíziót is - a vám- és pénzügyőrségi szervek kezelésébe utalt adók kivételével - elsőfokon a járási tanácsok végrehajtó bizottságainak pénzügyi osztályai végzik. ez azonban nem járhat a pénzügyi és a mezőgazdasági szakigazgatási szerveknél a szövetkezetek pénzügyivel foglalkozó apparátus létszámának emelkedésével.

a költségvetési szervek gazdasági és pénzügyi revíziójára a költségvetési gazdálkodásban végrehajtandó változtatásokkal összhangban készül majd jogszabály.

a pénzügyminisztérium a minisztériumokat, az országos hatáskörű szerveket, a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok vb titkárságát és szakigazgatási szerveit összefoglaló adatok alapján /fejeztszinten/ ellenőrzi. az összefoglaló adatok részleteit, megbízhatóságát is ellenőrizheti az állami költségvetésből fenntartott, vagy azzal pénzügyi kapcsolatban álló /befizetésre kötelezett vagy támogatott/ gazdálkodó szervnél. ezeknek az ellenőrzéseknek a célja, hogy megfelelő képet kapjanak a pénzügyi következményekkel járó intézkedések eredményeiről.

a hatósági ellenőrzések alapelve, hogy minden hatóság a saját maga által kiadott jogszabályok érvényesülését ellenőrzi. az állami vállalatok és az egyéb állami gazdálkodó- és költségvetési szervek vezetői, valamint a szövetkezetek elnökei kötelesek a vezetésük alatt álló szervezetben a gazdaságosságot, a vezetés hatékonyságát és a társadalmi tulajdon védelmét szolgáló ellenőrzést megszervezni./mti/

14.05/Lm

- 29 -

14508

bb. 43. kitüntetés

gg/sr/il/cz

1967.május 11.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr.benedikt ottó, kossuth-dijas akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia automatizálási kutató intézete igazgatójának több évtizeden át végzett kiemelkedő politikai és tudományos munkássága elismeréséül 70. születésnapja alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntést adományozta.

a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen voltak: cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, és ovári miklós, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője.
/mti/

..

bb. 44. jénai jogászvendégek pécsett

vid/fm/tné/ká/il/cz

1967.május 11.

dr.heinz gralka docens, a jénai jogtudományi egyetem politikai intézetének igazgatója és dr.helmut röckert, a kari tanács tudományos titkára pécsre érkezett. a vendégek pécsi professzorokkal folytatnak eszmecsereket a gazdasági reformmal kapcsolatos jogtudományi kérdésekről és jogszabályokról./mti/

..

bb. 45. nyolc évi szigorított szabadságvesztés erőszakos nemi közönségért

vid/fm/tné/ká/il/cz

1967.május 11.

a pécsi járásbíróóság kétrendbeli erőszakos nemi közönség, egy rendbeli nemi közönségre való kísérlet és egy rendbeli jogtalan behatolással elkövetett lopás büntettségért nyolc évi szigorított szabadságvesztésre ítélte dallos józsef pécsi lakost. a vádlottat egyébként korábban már kétszer büntették hasonló cselekményekért./mti/

..

30

-

16.10/11

16.14.2el

16.30.1

bb. 46. újabb községeket kapcsoltak be a segélykérő telefonhálózatba komárom megyében

a/vid/szf/sk/ká/il/cz

1967.május 11.

komárom megye falvaiban, ahol, - mint általában a legtöbb faluban - kevés a telefon, ez év februárjában helyezték üzembe az ország első segélykérő telefonjait. a falusiak örömmel fogadták és szükség esetén igénybe vették a segélykérő készülékeket. mocsán például az utóbbi hetekben négy alkalommal jutottak az állomás révén gyors orvosi segítséghez.

az első három segélykérő távbeszélő próbaideje most lejárt, s ezeket az állomásokat véglegesen átadták rendeltetésüknek. csütörtökön újabb négy komárom megyei községet kapcsoltak be a segélykérő telefon-hálózatba. banán, ászáron, nagyigmádon és pilismaróton a postahivatal zárórája után az utcai nyilvános állomást bekötik a legközelebbi éjjel-nappali szolgálatot tartó interurbán központban, így bárki ingyen igénybe veheti, ha a mentőket, a tűzoltókat vagy a rendőrséget akarja hívni./mti/

..

bb. 47. dombóvári vasutasfiatalok vietnamért

vid/fm/tné/ká/il/cz

1967.május 11.

az „élüzem” címmel kitüntetett dombóvári vasuti csomópont mintegy 250 kisz-fiatalja elhatározta, hogy májusi fizetésének három százalékát a vietnami nép támogatására ajánlja fel. a kezdeményezéshez csatlakoztak a máv állomás szocialista brigádjai is, és szintén felajánlották május havi fizetésük 3 százalékát a nemes célra./mti/

..

16.15/11

16.14.2el

16.30.1

-31-

bb. 48. egyházi személyek eskütétele

Lk/sr/il/cz

1967. május 11.

csütörtökön budapesti egyházi személyek ünnepélyes eskütétele volt a fővárosi tanácsnál. 16 római katolikus, 7 református, 2 evangélikus és egy izraelita lelkész tett esküt alkotmányunkra. az ünnepélyes aktus alkalmából a végrehajtó bizottság nevében hantos jános elnökhelyettes üdvözölte a megjelenteket. /mti/

--

bb. 49. william v.s.tubman,

Lk/sr/il/cz

1967. május 11.

a libériai köztársaság elnöke újrávalasztása alkalmából küldött jókívánságaiért táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének. /mti/

--

bb. 52. uttörővasut az őseember barlangjához

vid/szf/tné/ká/il/cz

1967. május 11.

a szilvásváradai uttörővasut - amelyet egy évvel ezelőtt helyeztek üzemben - megkezdte nyári szazonját. a négy kilométer hosszú erdei kisvasut a nyugat-bükki erdőgazdaság bocsájtotta az uttörők rendelkezésére, kényelmes személykocsikkal együtt. májustól szeptemberig naponta, a forgalom igényei szerint közlekedik és az ország egyik legjobb hegyvidéki környezetében szállítja utasait. a sínek a szalajka völgyet övező festői szépségű vidéken, vadregényes tájon, hatalmas sziklák között vezetnek, és megközelítik az istállóskői őseember barlangját. a forgalmat a szilvásváradai vasutas uttörők irányítják. /mti/

1022 el

--

- 32 -

bb 51. ékszerparádé az iparművészeti muzeumban - a gyűrűk sztárja a 14 karátos gyémánt, értéke egymillió

tf/tm/s sr cz

1967. május 11.

május 21-én ékszer- vasárnap lesz az iparművészeti muzeumban, s ezt a rendezvényt 28-án megismétlik. reprezentatív kiállítás várja a közönséget, hasonlóképpen, mint az elmúlt esztendőben a gyémánt kincsek, a legszebb elefántcsont faragványokból és az arany tárgyakból rendezett egynapos tárlaton. mindezt weiner mihályné, az iparművészeti muzeum főigazgatója jelentette be csütörtöki sajtótájékoztatóján. az újságíróknak néjjné detáry ilona, az ékszergyűjtemény őrzője és gondozója mutatta be a rendkívüli érdekességűnek ígérkező kiállítás szinte felbecsülhetetlen értékű tárgyait.

elmondta, hogy a muzeum földszinti aulájában 14 tárlóban többszáz ékszer- ritkaság sorakozik majd. időben a legrégebbiek az antik - etruszk, görög, római - ékszerek, gyűrűk, különféle mesterien megmunkált ruhadiszek. az egyik érdekesség: a szinaranyból készült gyűrű, közepén karneolból faragott, forgatható skarabeus-szal, amely valószínűleg pecsételésre szolgált. a reneszánsz- kori kincsek között ismét láthatja majd a közönség mátyás király csodálatos szépségű és felbecsülhetetlen értékű arany gyűrűjét, / 1500 körül készült/, tetején körülbelül egy centiméter magas gyémánt- piramis ékeskedik. egy másik történelmi érdekesség bethlen gábor erdélyi fejedelem eljegyzési násfája, amely annakidején a ruházat színpompás diszitménye volt. a xvii. századból való gyűrűk között azután érdekesebbnél érdekesebb ékszerész- kreációk sorakoznak: gyűrű óra / augsburgi mester munkája /, méreggyűrű, küllős kabalagyűrű és más fondorlatos módon megformált ujj- diszitmények.

első alkalommal kerülnek nyilvánosságra a muzeum gyűjteményének művészettörténeti kuriózumai, a női hajból, hajfonatokból készített nyakláncok, fülbevalók, kígyó formájú karkötők. kronológikus sorrendben ezután a xix. századi szecessziós stilusu ékszerek következnek. közülük kiemelkedő darab az ugynevezett aszur / átlátszó / zománc betéttel megformált medál, 24 karátos arannyal ,, körítve,, a kiállítás sztárjai azért mégis a gyűrűk között vannak: az egyiket 14 karátos, dió nagyságu gyémántból ,, álmodta meg,, az ékszerész, ennek a mesterdarabnak a körülbelüli értéke egymillió forintba tehető.

/folyt.köv./

16.55/s

1701 el

1735 el

- 33 -

bb 51./ ékszerparádé.../ 1.folyt./s

ha értékben nem is, de megformálásban mindenképpen felveheti vele a versenyt az az óriási méretű gyűrű, amelynek súlya csaknem 70 gramm, felnyitható fedele alatt és a karika üreges belsejében ausztráliai bányákból származó arany rögöcskék helyezkednek el. megmunkálása mikroszkópikus finomságu cizellálást kívánt.

a kiállításnak önálló része lesz a drágakövek és a féldrágakövek bemutatója. anyagát a természettudományi múzeum kölcsönzi. husz féle ásvány között hegyi kristály, achát, nemes opál, smaragd, gyémánt, karneol, malachit, ametiszt, türkiz, jáspis, onix kerül egy önálló vitrinbe.

a gyémánt parádék két vasárnapján 10 órától 18 óráig várják az érdeklődőket az iparművészeti múzeumban./mti/

..-

bb 57. megkezdődött az öntözési idény a közép- tiszai vidéken

vid/kz/sk/s cz

1967. május 11.

szolnok megyében - a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén - megkezdődött az öntözési idény. eddig mintegy 4000 katasztrális hold rizstáblát árasztottak el, de kaptak már mesterséges csapadékot rétek, legelők és szántóföldek is. a vízügyi igazgatóság együttesen 100.000 holdnyi öntözésre készült fel, e területre összesen 250 millió köbméter öntözővizet biztosít a környék vízgyűjtő rendszeréből a termelőüzemeknek./mti/

..-

17.00/s

1704 Zeln

1735 L

- 34 -

bb. 53. nagyteljesítményű automatizált kazán szerelését kezdték meg a szőnyi kőolajfeldolgozóban

a/vid/szf/tné/il/ká/cz

1967. május 11.

a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi gyárában az elmúlt években egymásután adták át rendeltetésének az új üzemeket, alaposan megnőtt a telep hőenergiaigénye. ezért 20 millió forint költséggel új gőzfejlesztő kazán építést kezdtek meg. az új berendezés óránként 40 tonna gőzt fejleszt, és a régiekkel együtt a következő években is kielégíti majd az üzem hőenergia-igényét.

a magyar gyártmányú új kazán automatikáját, szabályozó rendszerét az ndk-ban vásárolták. a német műszerek teljesen automatizálják a kazán tüzeléstechnikáját. a gőz minőségét, nyomását, a víz és a fűtőolaj adagolását, ellenőrzését is a műszerek irányítják.

a napokban mérnökök, szakmunkások érkeztek az ndk-ból, akik négy hónapig lesznek szőnyben. irányításukkal a budapesti kőolajipari gépgyár dolgozói hozzáfogtak a műszerek felszereléséhez. a nagyteljesítményű kazán próbáit október elején kezdik meg. /mti/

..-

bb. 54. új szállodát építenek harkányban

vid/szf/tné/ká/il/cz

1967. május 11.

a baranya megyei idegenforgalmi hivatal a vendéglátás javításával, a szállodák, kirándulóhelyek fejlesztésével kapcsolódik az 1967-es idegenforgalmi év sikeres lebonyolításához. sikkondán a napokban 70 személyes turistaszállót nyitottak. harkányban pedig 10 millió forintos előiránnyal a héten megkezdik és még az idén befejezik egy 90 ágyas szálloda építését. ezenkívül még egy új turista-szállót építenek majd, központi fűtéssel, hideg-meleg vízzel, 150 személyre. május végén 35 főnyi személyzettel működő, naponta 3000-4000 vásárlót kiszolgáló abc áruház nyílik a közkezdvelt fürdőhelyen, és megkezdik egy új pavilonsor építését is./mti/

..-

1711 Zeln

1735 L

- 35 -

bb 56. megkezdődött a földieperszüret csongrádban
a vid/kz/sk/s cz 1967. május 11.

csongrád megyében - szegeden és szatymaz környékén - megkezdődött a számócaszüret. egyelőre a műanyagfóliával takart táblákról szedik a korai primórt, de helyeként - például a szegedi járás homokföldjein - már pirosodik és rövidesen piacra kerül a szabadföldi számóca is. az elmúlt hetek hajnali fagyai a szabadföldi ültetvényekben némi kárt okoztak. ezek termés-kiesését azonban az idén termőre forduló fiatal telepítések bőségesen pótolják. a szakemberek becslése szerint csongrád megyéből az idén mintegy 30 vagon illatos tavaszi gyümölcsöt adnak piacra./mti/

--

bb 58. megkezdődött a munka a vízjárta földeken
vid/kz/sk/s cz 1967. május 11.

az árhullámok levonulása, s a belvizek visszahúzódása - elvezetése után felszabadult földeken országsszerte megkezdődött a munka. heves megyében, ahol mintegy 30.000 holdnyi vízjárta területen kell pótolni a víz miatt mindeddig elvégezetlen munkát, arra törekszenek, hogy május végére e területeken is földbe kerüljön a mag. a vízjárta földek jórészt itt is, és az ország más vidékein is, általában rövidtényeszidejű - 100 nap alatt beérő - kukorica vetésével hasznosítják, de vetnek a felszabadult táblákba napraforgót, borsós - csalamádét, mihárt és kölest is. szabolcs- szatmár megyében, ahol még jelenleg is mintegy 50.000 hold művelhetetlen, a vízjárta határrészek összterülete megközelíti a 100.000 holdat. a víz körülbelül 18.000 holdnyi kenyérgabonát is kipusztított. ezt a kiesést a többi vetések fokozott gondosságu ápolásával igyekeznek behozni. a megye gazdaságai 5000 hold híjával az összes őszi gabonákat fejtrágyázták, s a tervezettnél nagyobb területen végeznek vegyszeres gyomirtást is. a még mindig vízzel borított területeken ideiglenes vízelvezető érrendszerek kiépítésével és nagyteljesítményű szivattyukkal gyorsítják meg a víz levonulását./mti/

--

17.35/s

17.35/s

17.35/s

- 36 -

bb. 55. magyar-német barátsági napok bács-kiskun megyében
vid/fm/tné/ká/il/cz 1967. május 11.

csütörtökön magyar-német barátsági napok kezdődtek bács-kiskun megyében. a hazafias népfront megyei bizottságának vendégeként kecskemétre érkezett georg böhm, az ndk nemzeti parasztpártja neubrandenburgi területi szervezetének elnöke. a népfront helyi vezetői tájékoztatták a vendéget bács-kiskun megye gazdasági és társadalmi életéről, aki ezután megtekintette kecskemét nevezetességeit, majd részt vett a város értelmiségi dolgozóinak összejövetelén. a baráti találkozón megjelent dr. glied károly, az mszmp megyei bizottságának titkára is./mti/

--

bb. 59. fertődi muskátli a svájci parkokban
vid/kz/sk/il/cz 1967. május 11.

tizennyolcezer cserép hungaria néven ismert piros muskátlit szállítottak svájcba a fertődi növénynevelési és növénytermesztési kutató intézet üvegházaiból. a gondosan csomagolt virággal megrakott utolsó vagon csütörtökön indították utba. néhány nap múlva már ezek a tövek is a svájci parkokban díszlenek./mti/

--

17.35/il

17.35/s

17.35/s

-37-

bb. 60. hétfőn kezdődik a szövetség 6. kongresszusa - több mint harminc országból érkeznek szövetségi küldöttek. - szirmai Jenő sajtótájékoztatója

t/cs/hné/ie/il/cz

1967. május 11.

Szirmai Jenő, a szövetségek országos szövetségének elnöke, csütörtökön a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a szövetség május 15-17 között Budapesten megrendezésre kerülő 6. kongresszusának előkészületeiről és programjáról. Ismertette a tavasz folyamán országsszerte megtartott földművesszövetségi küldöttértekezletek, közgyűlések és választások tapasztalatait, a kerekén 1,500.000 földművesszövetségi tag képviselésében a tanácskozáson, gyűléseken több mint százezer tag szólt fel. Számos hasznos észrevétellel, javaslattal segítette a kongresszus elé kerülő időszerű problémák feltárását. A szövetségi tagok általában helyesléssel fogadták mindenütt a kisebb szövetségek egyesítését, a körzetek kialakítását, támogatják az ipari tevékenység s a szolgáltatási hálózat további szélesítését.

A két kongresszus közti időszakban, 1961 óta a földművesszövetségek nagymértékben bővítették felvásárló és értékesítő tevékenységüket, s a korábbi időszakhoz képest jövedelmüket megkétszerezték. Legutóbb már az összes mezőgazdasági export 16 százalékát a szövetség-szervek bonyolították le. Igen sokat fejlődtek az utóbbi öt év alatt az egyszerűbb szövetségek, társulások. Az öt éve működő takarékszövetségek betétállománya tavaly elérte az 1,5 milliárd forintot.

Az új gazdaság irányítási rendszer bevezetésével várhatólag tovább növekszik a földművesszövetségek kereskedelmi szerepe, bővül szolgáltatási tevékenységük. Elsősorban a tartós fogyasztási cikkek, háztartási kisgépek, butorok, berendezések, továbbá a termelést segítő gépek, növényvédő szerek, műtrágyák iránti kereslet további növekedésére készül fel a szövetségi kereskedelem. Mind a felvásárlásban, mind a kereskedelemben és szolgáltatásokban egészséges, az ellátást javító versenyre törekszenek az állami kereskedelemmel.

A szövetség 6. kongresszusára a tagszövetségek 470 küldötte érkeznek. Részt vesz továbbá a tanácskozáson a szövetségek nemzetközi szövetségének delegációja, és több mint 30 ország meghívott szövetségi küldöttsége./mti/

--

17.45/il

-38-

1749 Jelen

18⁰⁰ J

bb. 64. egy héttel a nyitás előtt - negyven szakma négyezer szakembere dolgozik a bnv-n, - megérkezett az 500. vagon külföldi áru.

1/sz/tr/ie/il/cz

1967. május 11.

Utolsó szakaszához érkezett a bnv építése. A május 19-1 nyitáshoz még egy hét áll a vásár építőinek rendelkezésére. A vásárigazgatóság főmérnöke, Schriffert Ferenc csütörtökön végigjárva a vásár területét, az mti munkatársának elmondta, hogy mind az 57 kiállítási épület - kisebb-nagyobb csarnokot - időben birtokukba vehették a kiállítók, a belső átalakítások is befejeződtek, s most már lényegében csak a kiállítási anyag elhelyezése, elrendezése, a gépek szerelése, üzembehelyezése és a pavilonok külső csinosítása van hátra.

Az ideiglenes bnv-re befejeződik a vásár főterének végső kialakítása, „lezárása”, a kör alakú szökőkút háttérében elkészült a tavaly felépült félkörív alakú alumínium-pavilon ikertestvére, az előzőével azonos nagyságú, 800 négyzetméteres alapterületen. Az új pavilon építői is már az üvegezéssel tartanak. Az alumínium csarnokok szomszédságában csütörtökön megkezdődött a könnyűipari pavilon homlokzatának festése, a petőfi csarnokban szerelik a magyar gépipar fejlődését tükröző legújabb gépkonstrukciókat, s a csarnok előtt felállították a stadionból ismert eredményhirdető berendezést. Ez a vásáron új rendeltetést kap: a pontos idő mellett hirdetések közöl. Befejeződött a fémmunkás vállalat szinte „kacsalábon”, álló, kristály alakzatú pavilonjának szerelése. Ehhez az érdekes formájú épülethez is új utszakasz vezet, s ezzel a vásár minden építményét pormentes aszfalt - ut köti össze. A vásár utvonalaik területére folyamatosan meghaladják a 30.000 négyzetmétert.

A büfék, élelmiszerárúsító helyek nemcsak megcsinosodtak, hanem működésüket is megkezdték. Erre már azért is szükség van, mert jelenleg 40 szakma mintegy négyezer szakembere, munkása dolgozik a vásárvárosban. Egy héttel a nyi-

tás előtt beléptek a vásár előkészítőinek népes sorába a parképítők is: megkezdték a sok-sok ezer fő árvácska, muskátli és más virág kiültetését. A városliget ligetjelleget fenntartása érdekében - bár a vásár céljára lefoglalt 260.000 négyzetméternyi területből 70.000 négyzetméteren pavilonok állnak -, a növényzetet igyekeztek nemcsak megőrizni, hanem gyarapítani is. A múlt ősszel és most tavasszal 100 fiatal fát ültettek ki.

/folyt.köv./

17.50/il

-39-

1749 Jelen

18⁰⁰ J

bb. 64. / egy héttel a nyitás előtt...1. folyt. / 11

a bnv varázslatos környezetéhez hozzátartozó városi-
geti tó feltöltését e héten megkezdtek, készenlében van a
hajókiállítás, valamint a tó fölötti csőszervezetű szűkítő-
rendszer is. a tóparton szerelik a 40 méternél magasabb ro-
mán olajfűró tornyot, amelynek szállítása nem kevés fejtörést
okozott a masped és az aköv szakembereinek. a berendezés 37
vagonban érkezett és alkatrészei között 240 mázsás elem is
akadt. a szállítással foglalkozók egyébként most a vásár
előkészítésének „ főszereplőivé,, léptek elő. csütörtökön
befutott az 500. vagon külföldi áru is. az aköv 7-es üzeme-
gének 120 szakembere 30 teherautóval állandó ingajáratot
bonyolít le a nyugati, a jászvárosi és a dunaparti teher-
pályaudvar, valamint a csepeli szabadkikötő között. munkájukat
tiz, közülük két 16 tonna teljesítményű autósáru is segíti.
az aköv-öt a hazai kiállítók is mind több áru szállításával
bizzák meg. a következő napokban 280 vagon kiállítási anyagot
kell a vásár színhelyére hozniok. /mti/

-. -

bb. 66. júliusban megnyitják észak-magyarország legnagyobb ön-
kiszolgáló éttermét

vid/szf/tné/il/cz

1967. május 11.

miskolcon, a béke-téren a város leendő új forgalmi köz-
pontjában, építészeti elkészült a korszerű háromemezer ada-
gos gyorskiszolgáló étterem. ezen a részen épül meg a harmadik
ötéves terv során a távolsági autóbusz pályaudvar, valamint az
új állami áruház is.

a két épületrészből álló gyorskiszolgáló étterem tömb
egyemeletes szárnyának földszintjén helyezik el az országban
elsőnek megnyitandó vendéglátó-csemege áruházat, ahol a konyha-
üzem különböző félkész ételeit, sütemény készítményeit vá-
sárolhatják meg a háziasszonyok. szomszédságában építették
fel a korszerűen gépesített konyhát, ahol háromemezer vendégnek
főznek majd naponta. a mintegy 400 négyzetméter alapterületű
önkiszolgáló éttermet az emeleten rendezik be, ahol a vendé-
gek meleg pultokról, több mint husz ételféléből válogathatnak.
az épület tömb kétemeletes szárnyának földszintjén az előké-
szítő kapott helyett.

északmagyarország legnagyobb és legkorszerűbb önkiszol-
gáló éttermét júliusban adják át rendeltetésének. /mti/

-. -

-40-

17.55/11

11.11.2001

18.45.2

-. -

bb. 69. a mahart közli

k/sb/gk/1e/il/La

1967. május 11.

a tiszabura - szolnok - vezseny között közlekedő személyhajó-
járatot május 13-án megindítja. az első járat szolnokról in-
dul május 13-án 15 órakor. /mti/

-. -

embargo péntek reggel 5.30 óráig!

bb. 71. új váltópénz-érmék kerülnek forgalomba

1/sl/lk/1e/il/La

1967. május 11.

hosszabb ideje kifogások hangzottak el amiatt, hogy az
aluminiumból készült váltópénz-érmék kopottak, ami megnehezíti
a címletek felismerését és hogy az 50 filléres könnyen össze-
téveszthető a 20 filléresrel. emellett aluminium-érmék a
jelenlegi ötvözetben nem alkalmasak az automaták megbízható
működtetésére, így akadályozzák az automaták szélesebb körű
elterjedését. az automaták működtetése megköveteli, hogy kopás-
állóbb érme és 5 forintosokat bocsássanak ki.

mindezt mérlegelve, a kormány felhatalmazása alapján a
pénzügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a váltópénz-érméket
kopásállóbb anyagból készítsék. alpakából 5 forintos, kopás-
álló ötvözött alumíniumból 1 forintos, 50, 20, és 10 filléres
érméket bocsátanak ki. a 2 forintos érme, mivel anyaga megfelelő
változatlan marad.

az új érme átmérője - a válogatás megkönnyítése végett -
néhány tizedmilliméterrel kisebbek lesznek, mint a mostaniak.
csak az 50 filléres rajza tér el a jelenlegitől: az új érmen az
eerzsébet-hid körvonala látható. az 50 és 20 filléres összeté-
vesztésének elkerülése érdekében az új 20 filléres recézett,
az 50 és a 10 filléres pedig sima széllel készül.

a magyar nemzeti bank az új érme folyamatosan hozza
forgalomba. a jelenlegi váltópénz-érmék továbbra is forgalomban
maradnak. /mti/

-. -

18.00/11

18.04.2001

18.45.2

-41-

bb. 61. életet mentett a bukósisak

a vid-fm/tné/ká/gy/cz

1967. május 11.

szerencsés kimenetelű közlekedési baleset történt csütörtökön nyíregyházán. tóth istván és busák miklós, az építő- és szerelőipari vállalat dolgozó motorkerékpárral a dózsa györgy utcán haladtak, amikor az egyik mellékutcából a kellő óvatosság elmulasztásával eléjük fordult az építőipari ktsz tehergépkocsija, amelyet kertész istván vezetett. tóth istván, a motorkerékpár vezetője erősen fékezett, de az összeütközést már nem lehetett elkerülni. a motorkerékpár utasai a tehergépkocsi oldalának estek. tóth istván feje éppen a szerszámos láda sarkának vágódott. bukósisakján ujjnyi hosszúságú és mélységű horpadás keletkezett, de az ijedtségen kívül csak könnyebb, nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. póttutasa - aki szintén bukósisakot viselt - még kisebb sérüléssel uszta meg a balesetet.

az ügyben vizsgálatot indítottak./mti/

..

bb. 62. porrobbanás a zagyvarónai vasötvözetgyárban

a vidófm/tné/ká/gy/cz

1967. május 11.

csütörtökön déltájban robbanás történt a zagyvarónai vasötvözetgyár kísérleti üzemében, ahol ezuttal ferrotitánt gyártottak az ivfényes kiskemencében. adagolás közben következett be a porrobbanás, amely az üzem négy dolgozójának könnyebb sebesülését okozta. a sérülteket azonnal kórházba szállították, állapotuk nem veszélyes. a már üzemszerűen végzett gyártás közben bekövetkezett robbanás körülményeinek és a keletkezett kár összegének megállapítására vizsgálatot indítottak./mti/

..

18.05/gy

1802 Jel

1845 L

- 42 -

bb. 63. egyszerűsítették és tovább egyszerűsítik az igényjogosultság igazolását a társadalombiztosításban

1 tz/gg/1e/gy/cz

1967. május 11.

a szot társadalombiztosítási főigazgatósága a közelmúltban újabb egyszerűsítéseket vezetett be a leggyakoribb társadalombiztosítási szolgáltatásokhoz megkivánt igazolások terén. ezzel kapcsolatban a főigazgatóság vezetői a következő tájékoztatást adták a magyar távirati iroda munkatársának:

sokan bírálják, hogy a társadalombiztosítási szolgáltatásokhoz sokféle igazolást követelnek meg, s ezt a társadalombiztosítási szerveknél uralkodó bürokráciának tartják. figyelembe kell azonban venni, hogy jelenleg az ország lakosságának 97 százaléka részesül társadalombiztosításban. a betegség-biztosítás szolgáltatásait - a táppénzt, az utiköltséget, a gyógyfürdői kezelést, a szemüveget, a fogpótlást, stb. - igénylők soktíz- ezres, sőt százezres tömegeinek ellátásán kívül évente hozzávetőleg 120 ezer anyasági és 80 ezer temetési segélyt folyósítanak, több mint egymillió hatszázezer esetben következnek be változások a gyermekek után járó családi pótlékra jogosultság tekintetében, és több mint százezer az új nyugdíjasok, illetve járadékosok száma. mindezekben az esetekben a jogosultságot természetesen megfelelő módon igazolni kell, s ez hosszú időn át valóban sok utánjárást követelt meg a dolgozóktól.

az utóbbi időben azonban nemcsak a társadalombiztosításnak szinte az egész lakosságra való kiterjesztése terén volt nagy a fejlődés, hanem a feltételek egységesítésében és a szolgáltatások egységes szintre hozásában is, ami lehetővé tette az eddig megkövetelt igazolások számának jelentős csökkentését.

tulmenően azon a már több éves gyakorlaton, hogy a kórházi, vagy gyógyfürdői kezeléshez, a fogpótláshoz, a szemüveg és egyéb gyógyászati segédeszközök kiutalásához nincs szükség előzetes eljárásra, a közelmúltban nagy mértékben kiterjesztették az ugynevezett nyilatkozati rendszert. ezt azt jelenti, hogy ezentúl minden személyi, családi vonatkozású körülmény igazolásához elegendő a dolgozók által adott és aláírt nyilatkozat. jelentős könnyítés ez például a családtagok anyasági és temetési segélyeinek kiutalásánál, amihez eddig tanács, vagy lakóbizottsági igazolás kellett.

/folyt. köv. /

18.10/gy

1814 Jel

1900 L

- 43 -

bb. 63. /egyszerűsítették.... 1. folyt./ gy

a családi pótlék igénylésekor elég, ha a dolgozó kijelenti, hogy a szülői házban élő gyermeke eltartásáról maga gondoskodik, illetve hogy a családi pótlékot igénylő dolgozó nő egyedülálló, a nyugalomba vonuló dolgozóknak sem kell a nyugdíj megállapítása előtt a tanácsal igazoltatniok, hogy nem állnak munkaviszonyban, nem folytatnak kereső foglalkozást.

ezen túl az eddiginél jóval nagyobb mértékben építenek a személyi igazolvány adataira is. a családi pótlék igénylésekor például nem kell külön születési anyakönyvi kivonatot benyújtani, a jogosultságot a személyi igazolvány bejegyzései alapján állapítják meg. a jövőben a társadalombiztosítási szervek csak egyes vagyoni, adózási körülményekről kérnek hatósági igazolást.

az egyszerűsítés igen sok utánjárástól mentesíti a dolgozókat, mert a jövőben a hatósági igazolást éppen a ritkábban előforduló esetekben kívánják meg.

mindezek a rendelkezések előreláthatólag megjavítják a dolgozók és a társadalombiztosítási szervek kapcsolatát és ugyanakkor sok munkától tehermentesítik a tanácsokat is. ezzel azonban az egyszerűsítési folyamat még korántsem fejeződött be. a szot társadalombiztosítási főigazgatósága továbbra is törekszik az ügyvitel egyszerűsítésére, a dolgozók zökkenőmentesebb, gyorsabb ellátására./mti/

18.15/gy

18.15.2el

1900

- 44 -

bb. 65. kétezer tonna rudacélt gyártanak bér munkaként szovjet megrendelésre salgótarjánban

a vid-szf/sk/gy/cz

1967. május 11.

az év közepén a salgótarjáni acélárugyár huzalmive bizonyos kapacitásfelesleggel rendelkezik, ez lehetővé teszi, hogy a gyár ebben az időszakban bekapcsolódjon a nemzetközi munkamegosztásba és változatlanul kihasználhassa termelőberendezéseinek kapacitását.

a szovjet és a magyar külkereskedelem kitűnő együttműködése, jó információs- cseréje eredményeként olyan megállapodás jött létre, amely szerint a szovjetunió 2 000 tonna méretű pontos rudacél huzását, illetve gyártását rendelte meg a salgótarjáni gyártól a metalimpex külkereskedelmi vállalat útján. a különlegesen ötvözött rudacél alapanyagát a szovjetunió szállítja, a salgótarjáni üzem pedig a munkát adja. az első alapanyag szállítmányok csütörtökön megérkeztek a szovjetunióból salgótarjánba, ahol megkezdték a gyártás előkészületeit./mti/

bb. 67. magyar felszólalás a vegyipari dolgozók 5. világkonferenciáján

t tz/gk/1e/gy/la

1967. május 11.

csütörtökön folytatta tanácskozását az építők rózsza ferenc művelődési házában a vegyipari dolgozók 5. világkonferenciája. ezen a napon kapcsolódott be az élénk nemzetközi eszmecserébe a magyar küldöttség.

a magyar delegáció állásfoglalását a konferencia napirendjén szereplő kérdésekről kimmel emil, a nyomda-, papir- ipari és sajtó dolgozói szakszervezetének főtitkára fejtette ki. ismertette többek közt azokat az eredményeket, amelyeket a konferencián képviselt iparágak - elsősorban a vegyipar, a papir-, az üveg- és a kerámiaipar - fejlesztése terén a magyar népgazdaság elért.

/folyt. köv./

18.20/gy

18.20.2el

1900

- 45 -

bb. 67. /magyar felszólalás.... 1. folyt./- gy

elmondta, hogy a jelenlegi ötéves tervben a vegyipar termelése 55-60 százalékkal növekszik. egyre nagyobb arányokat ölt a műtrágya, a különféle műanyagok és műszálak gyártása, s fokozódik az alumíniumtermelés. a növekvő mennyiségű termékek pedig az új, fejlettebb gazdasági mechanizmus révén mind jobb minőségben jelennek meg a piacon, s egyre jobban megfelelnek a népgazdaság és a lakosság szükségleteinek és igényeinek.

utalt a magyar szakszervezeteknek az elmúlt héten tartott 21. kongresszusára, amely meghatározta a szakszervezeti teendőket többek között az élet- és munkakörülmények javítása és az érdekvédelem területén. e téren a magyar szakszervezetek nagy eredményekről számolhatnak be, ha az életszínvonal alakulását befolyásoló összes tényezőt figyelembe vesszük - a bérektől a szociális juttatásokon, az áralakuláson stb. keresztül a munkakörülmények javításáig - az elmúlt 22 év alatt évszázados elmaradást pótolunk, sőt bizonyos vonatkozásokban, így a társadalombiztosítás terén, a legfejlettebb kapitalista országok színvonalát is meghaladtuk.

a magyar szakszervezetek mondta - erősítik és továbbfejlesztik nemzetközi kapcsolataikat és szélesebb körben is javasolják a testvéri szakszervezetek együttműködésének fokozását, a munkakapcsolatok kiterjesztését és a kölcsönös tapasztalatcserék rendszeresítését.

a világkonferencia tanácskozása pénteken fejeződik be./mti/

..

bb. 70. határmenti műszaki egyesületek együttműködése

vid-szf/tné/gy/La

1967. május 11.

a győri mész határmenti bizottságának küldöttsége csütörtökön pozsonyba utazott, hogy a csehszlovák csvts vezetőivel az 1967. évre megkötött műszaki együttműködési megállapodás lebonyolításáról tárgyaljon. még ebben a hónapban a győri műszaki emberek látogatnak el csehszlovákiába, ahol műanyag alkalmazástechnikai, hegesztési, ujitási, valamint a korszerű anyagmozgatással kapcsolatos előadásokon, bemutatókon vesznek részt. ugyanakkor pozsonyban és nyitrán győri szakemberek tartanak előadásokat a hűtőházak korszerű karbantartásáról, valamint az alkalmazott matematika ipari módszereiről./mti/

..

18.30/gy

18.42.20

1900.4

- 46 -

bb. 68. az ndk-ba utazott dr. biró józsef és dr. szalai béla

gk/1e/sz/1l/La

1967. május 11.

horst söllének, az ndk külkereskedelmi és belnémetkereskedelmi miniszterének meghívására csütörtökön berlinbe utazott dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter és dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes. berlinben a két országot érintő gazdasági kapcsolatokról folytatnak tárgyalásokat. /mti/

..

bb. 74. gyermekgázolás nagydorogon

vid/kz/1l/La

1967. május 11.

halálos baleset történt csütörtökön délben a tolna megyei nagydorog községben. orsós györgy tolnai lakos az 5. sz. épü tehérgépkocsi-vezetője elütötte a hétéves zsolnai lászló, nagydorog, vasvári pál utca 20. sz. alatti lakost. a szerencsétlenül járt gyermek, aki egy szabályosan haladó lovaskocsi mögül akart átszaladni az utasiten, s így került az autó alá, olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a baleset ügyében a tolna megyei rendőrfőkapitányság vizsgálatot indított./mti/

..

bb. 75. krakkóiak hangversenye debrecenben

vid/fm/sk/1l/La

1967. május 11.

csütörtökön este debrecenben a kodály zoltán zene-művészeti szakközépiskola hangverseny-termében nagy sikerrel lépett fel a krakkói konzervatórium „pro musica”, kamarakórusa és kamarazenekara. a kórust lucjan laprus, a zenekart wladyslaw latala vezényelte./mti/

..

18.40/gy

18.42.20

1900.4

- 47 -

bb. 72. a magyar mezőgazdaság bemutatója a lipcsei „agra 67,, hatszáz négyzetméteren

i cs/gk/1e/qy/La

1967. május 11.

csütörtökön a mezőgazdasági kiállítás területén bemutatták a meghívott szakembereknek a lipcsei mezőgazdasági kiállítás, az „agra 67,, idei magyar pavilonjának kiállítási anyagát. a június 18 és július 16 között megrendezésre kerülő kiállításon a magyar mezőgazdaság hatszáz négyzetméternyi területen mutat be dokumentációs anyagot, művészi maketteket, modelleket, valamint feldolgozott és friss mezőgazdasági termékeket, főleg a zöldség és gyümölcs félék gazdag választékát. a magyar pavilon kiállítási anyagának egy részét május közepén három vagonban indítják utnak lipcse - mark-kleebergbe./mti/

..

bb. 76. fogadás az európai szakoktatási intézet küldöttsége tiszteletére

t vt/tr/sr/qy/La

1967. május 11.

Lugossy Jenő, művelődésügyi miniszterhelyettes csütörtökön délután a minisztérium klubjában fogadást adott a párizsban működő európai szakoktatási intézet hazánkban tartózkodó küldöttsége tiszteletére. a vendégek az összejövetelen találkoztak a szakemberképzésben érdekelt szaktárcák, más főhatóságok és intézmények képviselőivel.

a vendéglátó miniszterhelyettes köszöntötte a delegációt és kifejezte azt a meggyőződését, hogy látogatásuk, magyarországi tartózkodásuk hozzájárul a nemzetek közötti együttműködés fejlesztéséhez, erősítéséhez. szavaira a küldöttség nevében dr. hans hausler /umlauttal/ angeli, az intézet alelnöke válaszolt. hangoztatta: reméli, hogy ez a látogatás is szolgálja annak a célnak elérését, hogy a különböző társadalmi rendszerben élő országok között a megértés elmélyüljön./mti/

..

18.50/11

-48-

1920 J

le

bb. 73. nyáriás, szép napokat hoznak a „fagyosszentek,, - már 16 fokos a balaton vize

i/cs/gk/1L/La

1967.május 11.

néhány nap óta csaknem egész Európában szinte nyáriasan meleg és többnyire száraz az idő. különösen a skandináviától közép-Európán át a földközi-tengerig mintegy 1500 kilométer széles sávban húzódó óriás anticiklon-gerinc területén szökött magasra a hőmérséklet higanya. dél-franciaországban és a rajna-medencéjében a maximumok 25-26, Ukrajna déli tájain 26-30, a balkán-félszigeten 26-28 fokig melegeedett föl a talajközeli levegő. a sokévi átlaghoz képest a maximumok a két németország és franciaország területén, 8, dél-ukrajnában 4-5, a balkánon 2-4, fokkal voltak magasabbak. néhány fokos meleghiányt csupán észak-skandináviából a szovjet tundravidekről, valamint spanyolországból és Portugália egyes vidékeiről jelentettek a megfigyelők.

hazánkban napok óta 8-14 órás napsütést mérnek a műszerek. a hajnali minimumszint csütörtökön általában 10-15 fok között alakult ki, a maximumok 22-26 fokig emelkedtek. a budapesten mért középhőmérséklet szerdán 4,3 csütörtökön ugyancsak több mint 4 fokkal haladta túl a sokévi átlagot. a balaton-víz hőmérséklete elérte a 15-16 fokot, viszont a víz fölötti levegő síófoknak csak 20 fokos volt a kora délutáni órákban, az országban legalacsonyabb.

a meteorológusok szerint számottevő változás egyelőre nem lesz az időjárásban. a hagyomány szerinti fagyosszentek: a május 12-13-14-én esedékes pongrác, szervác, bonifác az idén nem hajnali fagyokat, hanem szinte nyáriás, meleg, derült napokat hoznak. a péntek reggeli minimumok 8-13, a maximumok 20-25 fok között alakulnak ki, számottevő csapadék valószínűleg nem lesz az országban. a távprognózis szerint a hét utolsó napjain a hajnali hőmérséklet 11 fok körül lesz, a fölmelegedés esetleg 24-28 fokig terjedhet./mti/

..

19.00/11

-49-

1920 J

le

bb. 77. időjárásjelentés

tr/gy/La

1967. május 11.

a meteorológiai intézet jelentései csütörtök este:
kellemes, napos idő

várható időjárás péntek estig: derült, száraz, napos
idő, napközben időnként megélénkülő déli, délkeleti szél. vár-
ható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20-25 fok között.
/mti/

..

bb. 78. dinh ba thi

tr/gy/La

1967. május 11.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó
képviselőjének vezetője, a dél-vietnam felszabadításáért küzdő
szakszervezeti szövetség végrehajtó bizottságának tagja, csü-
törtökön átadta a révai nyomda képviselőinek a délvietnami fel-
szabadítási front tran phu-ról elnevezett nyomdája dolgozóinak
levelét és ajándékát. dinh ba thi köszönetet mondott a tran
phu nyomdával baráti kapcsolatban álló révai nyomda dolgozó-
inak testvéri szolidaritásáért./mti/

..

li

2022 +

- 50 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 159-590

A szerkesztésért és kiadvért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1967. május 11.

bb. 50. a minisztertanács ülése

gy/cz

1967. május 11.

a kormány tájékoztatási hivatal közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghall-
gatta és tudomásul vette a külügyminiszter első helyettesének
tájékoztató jelentését az osztrák kancellárral folytatott tár-
gyalásokról.

a kormány megvitatta és elfogadta az igazságügyminiszter-
nek, a pénzügyminiszternek és a minisztertanács titkársága
vezetőjének együttes előterjesztését, s rendeletben szabályoz-
ta az új gazdasági mechanizmus követelményeinek megfelelően az
állami vállalatok alapításának, működésének és szervezetének
legfontosabb kérdéseit.

a mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszter előterjesz-
tése alapján a kormány jóváhagyta a termelőszövetkezetek or-
szágos tanácsának alapszabályát.

a minisztertanács a mezőgazdasági- és élelmezésügyi mi-
niszter, valamint a termelőszövetkezetek országos tanácsa el-
nökeinek együttes javaslatára határozatot hozott a múlt évi
termelési versenyben legjobb eredményeket elért mezőgazdasági
termelőszövetkezetek vándorzászlóval és „kiváló termelő-
szövetkezeti gazdaság” címmel, illetve elismerő oklevéllel
történő kitüntetésére.

a minisztertanács a mezőgazdasági- és élelmezésügyi
miniszter és a művelődésügyi miniszter javaslatának megfelelő-
en határozatot hozott az agrár-/kertész-/ mérnök-képzés időtar-
tamának meghosszabbítására.

/folyt. köv./

16.20

16.21.20

17.00.20

- 1 -

bb. 50. / a minisztertanács..... 1. folyt./ gy

a külkereskedelmi miniszter beszámolt a budapesti nemzetközi vásár előkészületeiről és megnyitásának programjáról.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt.

x x x

a minisztertanács kimagasló eredményeikért vándorzászlóval, „kiváló termelészövetkezeti gazdaság,„ címmel tüntette ki és pénzjutalomban részesítette az alábbi termelészövetkezeteket:

a 4 500 szántóegységénél nagyobb területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a:

1. földesi rákóczi, 2. kondorosi dolgozók, 3. mágocsi béke, 4. tiszaföldvári lenin, 5. besnyői sallai termelészövetkezetet.

a 3 000 és 4 500 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül az:

1. hartai új élet, 2. baksai ezüst kalász, 3. székesfehérvári szabad élet, 4. barcsi vörös csillag, 5. szegedi móra ferenc termelészövetkezetet.

az 1 500 és 3 000 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül az:

1. kisméndai rákóczi, 2. zalavári új idők, 3. vásárosnaményi vörös csillag, 4. orosházi szabadság, 5. bajai lenin termelészövetkezetet.

az 1 500 szántóegység alatti területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül az:

1. nyíregyházi ságvári, 2. nagyéri vörös loboqó, 3. mándoki új élet, 4. hevesi kossuth, 5. hermánszegi béke termelészövetkezetet.

/folyt. köv./

- 2 -

16.25/gy
16.4.25
17.00.8

bb 50. / a minisztertanács... 2. folyt./ gy

a városi és a városok körüli, túlnyomóan kertészkedéssel foglalkozó termelészövetkezetek közül az:

1. budapesti 11. kerületi sasad, 2. fényeslitkei gárdonyi, 3. budapest 21. kerületi duna termelészövetkezetet.

a minisztertanács az alábbi termelészövetkezeteknek elismerő oklevelet adományozott:

a 4 500 szántóegységénél nagyobb területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a döbröközi zöldmező, a rákóczi falvai rákóczi, a tiszaföldvári szabad nép, a cibakházai vörös csillag, a hajduböszörményi béke, az ujkigyósi aranykalász, a törökszentmiklósi aranykalász, a mélykúti új élet, a kevermesi lenin, a csávolyi egyesülés termelészövetkezetnek.

a 3 000 és 4 500 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a dászentmiklósi micsurin, a nagybánhegyesi zalka máté, a hartai béke, a somberekai egyesült béke öre, a szegedi új élet, a szentesi árpád, a bolyi kossuth, az orosházi új élet, a röszei kossuth, a mohácsi új barázda termelészövetkezetnek.

az 1 500 és 3 000 szántóegység közötti területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a gyermelyi petőfi, a szikáncsi vörös csillag, a győri buzakalász, a galgahévi rákóczi, a hajduböszörményi kossuth, a kiskunlacházi petőfi, az ujszentiváni új élet, a szőnyi szabadság, a hajduböszörményi ságvári, a mohácsi új ut termelészövetkezetnek.

/folyt. köv./

- 3 -

16.30/gy
16.4.25
17.00.8

bb. 50. / a minisztertanács.... 3. folyt./ gy

az 1 500 szántóegységénél kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek közül a szombathelyi felszabadulás, a környei vörös csillag, a simasági május 1., a bácsai kossuth, a nagybánhegyesi aranykalász, az ambrózfalvai dimitrov, a nógrádmarcali aranykalász, a gógánfai vorosilov, az ipolyvecsei alkotmány, a dabasi szikra termelőszövetkezetnek.

a városi és a városok körüli, túlnyomóan kertészkedéssel foglalkozó termelőszövetkezetek közül a budapest 18. kerületi szabadság, a tokodi aranykalász, a nagykovácsi vörös hajnal, a szamostatárfalvai ady, a siófoki egyetértés termelőszövetkezetnek.

x x x x

a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése szükségessé tette a mezőgazdasági mérnökképzés korszerűsítését is. az új műszaki-technológiai eljárások széleskörű alkalmazása, a termés mennyiségi és minőségi fokozása, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás továbbfejlesztése mind szakmai, mind közgazdasági tekintetben széleskörű tájkozottsággal rendelkező szakmai vezetőket kíván.

az oktatási reform egyik eredményeként az agrár- és a kertészmérnök-képzés jelentősen korszerűbbé vált. az oktatás mindkét szakterületen általános jellegű lett, ellentétben az ötvenes évek elején a kari szervezetben folytatott szakosított képzéssel.

az agrár- és kertészmérnökök képzésének fő problémája az, hogy többféle - egyaránt fontos - alaptudományi /növénytermesztési és állattenyésztési, műszaki-technikai, társadalomtudományi, stb./ ágra épül, s ezek oktatása a jelenlegi négy, illetve négy és fél éves tanulmányi idő alatt csak rendkívül zsúfolt programmal valósítható meg.

/folyt. köv./

16392el/

- 4 -

1700 J

bb. 50. / a minisztertanács... 4. folyt./ gy

a hatékonyabb, magasabb színvonalú képzés érdekében mind a szocialista, mind a fejlett kapitalista országokban öt esztendő a tanulmányi idő.

mindezekre tekintettel a kormány úgy határozott, hogy át kell térni az agrár- /kertész- / mérnök- képzés területén az öt esztendő oktatásra olyan formában, hogy a tanulmányi időbe beleszámít a gyakorlati munka időtartama is.

az oktatási idő meghosszabbítása lehetővé teszi, hogy a megnövekedett követelményeket kielégítő alapképzésen túlmenően biztosítsák a hatékonyabb vezetői munkához szükséges politikai, munkapszichológiai és pedagógiai ismeretek magas fokon történő elsajátítását is.

a rendelet úgy intézkedik, hogy az első öt esztendő évfolyam az 1967-68-as tanévben induló 1. évfolyam lesz./mtl/

Keliről

1700 J

- 5 -

bb. 50. / a minisztertanács.... 3. folyt./ gy

az 1 500 szántóegységnél kisebb területen gazdálkodó termelészövetkezetek közül a szombathelyi felszabadulás, a környei vörös csillag, a simasági május 1., a bácsai kossuth, a nagybánhegyesi aranykalász, az ambrózfalvai dimitrov, a nógrádmarcali aranykalász, a gógánfai vorosilov, az ipolyvecsei alkotmány, a dabasi szikra termelészövetkezetnek.

a városi és a városok körüli, túlnyomóan kertészkedéssel foglalkozó termelészövetkezetek közül a budapest 18. kerületi szabadság, a tokodi aranykalász, a nagykovácsi vörös hajnal, a szamostatárfalvai ady, a siófoki egyetértés termelészövetkezetnek.

x x x x

a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejezése szükségessé tette a mezőgazdasági mérnökképzés korszerűsítését is. az új műszaki-technológiai eljárások széleskörű alkalmazása, a termelés mennyiségi és minőségi fokozása, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás továbbfejlesztése mind szakmai, mind közgazdasági tekintetben széleskörű tájkozottsággal rendelkező szakmai vezetőket kíván.

az oktatási reform egyik eredményeként az agrár- és a kertészmérnök-képzés jelentősen korszerűbbé vált. az oktatás mindkét szakterületen általános jellegű lett, ellentétben az ötvenes évek elején a kari szervezetben folytatott szakosított képzéssel.

az agrár- és kertészmérnökök képzésének fő problémája az, hogy többféle - egyaránt fontos - alaptudományi /növénytermesztési és állattenyésztési, műszaki-technikai, társadalomtudományi, stb./ ágra épül, s ezek oktatása a jelenlegi négy, illetve négy és fél éves tanulmányi idő alatt csak rendkívül zsúfolt programmal valósítható meg.

/folyt. köv./

1639 Jel

- 4 -

1700 J

bb. 50. / a minisztertanács... 4. folyt./ gy

a hatékonyabb, magasabb színvonalú képzés érdekében mind a szocialista, mind a fejlett kapitalista országokban öt esztendő a tanulmányi idő.

mindezekre tekintettel a kormány úgy határozott, hogy át kell térni az agrár- /kertész- / mérnök- képzés területén az öt esztendő oktatásra olyan formában, hogy a tanulmányi időbe beleszámít a gyakorlati munka időtartama is.

az oktatási idő meghosszabbítása lehetővé teszi, hogy a megnövekedett követelményeket kielégítő alapképzésen túlmenően biztosítsák a hatékonyabb vezetői munkához szükséges politikai, munkapszichológiai és pedagógiai ismeretek magas fokon történő elsajátítását is.

a rendelet úgy intézkedik, hogy az első öt esztendő évfolyam az 1967-68-as tanévben induló 1. évfolyam lesz./mti/

1641 Jel

1700 J

- 5 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. május 12.

bb. 1. fesztiválújság - külföldi vendégek - filmtörténeti érdekességek a vetítévászonon

1/pr/gk/il/sr/la

1967. május 12.

Idén első ízben jelenik meg fesztiválújság a május 22-27 között lezajló 4. miskolci rövidfilm-seregszemlén. A lap két alkalommal kerül utcára: első száma nyitásra készül el, s az elmúlt évek fesztiváljainak történetéből közöl szemelvényeket, második száma már a filverseny eredményét adja hírül a fesztivál végén.

A 4. miskolci rövidfilmfesztiválon 67 rövidfilm alkotás kerül a zsűri rostájára, ebből 32 mozi-, és 35 televíziós produkció, a kisfilmek öt kategóriában - dokumentum és riport; népszerű tudományos; hirdató; rajz- és báb-; rövid játék-, és az előző kategóriák egyikébe sem sorolható, témájánál vagy megoldásánál fogva különleges filmek. - versenyeznek majd a szót 15 ezer forintos nagydíjáért. Fődíjat kapnak az egyes kategóriák legjobbjai és díjat ajánlott fel a rendező város, Miskolc. Ujdonság lesz, hogy Miskolc díját ezúttal nem a fesztiválzsűri, hanem a város lakosaiból alakult külön bíráló bizottság ítéli oda a legtehetségesebb produkciónak.

A filmszemlék sorában rangosnak számító fesztiválra számos külföldi vendéget várnak. Többen már biztosra jelezték érkezésüket, köztük a jugoszláv Dusan Vukotićs, a szovjet Zgurigyi és Grigorjev, a lengyel Jerzy Bossak és a francia Peter Graham.

A versenyvetítéseken kívül sor kerül - május 26-án az eddig külföldön fesztiváldíjat nyert magyar rövidfilmek retrospektív vetítésére, majd a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából Magyarországon még nem vetített filmeket játszanak.

/folyt.köv./